

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem načodom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročne brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertonopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posemne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljanja telefon št. 85.

Somišljeniki!

Vam vsem bode še dobro v spominu, da se je vršil pred kratkim v naši beli Ljubljani shod zaupnikov narodno-napredne stranke na Kranjskem.

Ta shod je imel važne naloge; imel je vzeti v pretres vsled premenjenih političnih razmer potrebljeno revizijo programa narodno-napredne stranke in pa ustvariti krepko organizacijo svoje stranki.

Shod zaupnikov je tudi izvršil obe svoji nalogi.

Sprejel je program, ki ustreza vsem potrebam našega milega slovenskega naroda in naj si bodo te potrebe strogo narodnega, kulturnega, političnega ali gospodarskega značaja.

Sprejeti program jemlje skrbno ozir tudi na vse važnejše stanove našega naroda.

Sprejeti program je z eno besedo tak, da ga more in tudi mora s celo dušo podpisati vsak zaveden, narodnoinsvobodomiseln čuteč Slovenec.

Od Vas, dragi somišljeniki, je pa zaviso, da postane sklenjeni program meso in kri in da potem zasije lepše solnce mitemu slovenskemu narodu.

Prvi plod po zaupnikih stranke ustvarjene strankine organizacije je novo oživljeno naše politično društvo, to je „Slovensko društvo v Ljubljani“.

Ustanovljeno že leta 1888 je veliko let krepko stalo na braniku za politične, narodne in kulturne pravice našega naroda.

Žalibog je pa prezgodaj nastopilo mrtvilo in „Slovensko društvo v Ljubljani“ je — odkrito priznane — obstajalo zadnje čase le še na papirju.

Shod zaupnikov je pa poklical tudi „Slovensko društvo v Ljubljani“ na pozorišče, da bode v teh težavnih časih, ki čakajo vse narodno in svo-

bodomiseln čuteče Slovence, zbiralo pod svojo čisto zastavo vse one, katerim je blagor, sreča in napredek našega naroda pri srcu.

Program „Slovenskega društva v Ljubljani“ je jasno začrtan v § 2. njegovih pravil, ki se glasi:

„Društvo je namen: pospeševati slovenskega naroda duševni in gmotni napredek; razširjati med njim politično izobraženje in narodno zavest, braniti njegov narodne in državljanske pravice in zlasti pripomagati, da se mu uresniči ustavno zagotovljena narodna ravnopravnost.“

Krasne, zlate besede in le od Vas, somišljeniki, je zopet zavisno, ali naj to ostanejo samo mrtve besede ali naj se izpremene v živa dejanja.

Težki časi čakajo narodne in svobodomiseline Slovence.

Vsled tega je dolžnost, sveta dolžnost vsakega Slovenca, da z besedo in dejanjem na uresničenje namenov našega društva deluje.

V teh resnih časih ne iščimo onih, po večini malenkostnih prepornih točk, ki nas ločijo narodne in svobodomiseline Slovence v razne politične strujice.

V teh resnih časih se moramo vsi Slovenci, katerim gori srce za narodnost in svobodomiselnost, združiti v krepko falango in roko ob roki, ramo ob ramu skupno nastopiti proti neštetim sovražnikom našega slovenskega naroda, ki ga hote oropati njegovih najdražjih in najsvetjih svetinj: narodnosti in svobodne misli!

Osobito Tebi, akademična mladina, velja ta naš poziv, ker bi Tebi žarko srce za vse, kar je lepo in dobro.

Zaupno se obračamo vsled tega do vseh somišljenikov s prošnjo, da bi pristopili v obiljem številu našemu društvu kot društveniki.

Gmotna žrtve ni velika — samo

dve kroni na leto, kar lahko pač vsak Slovenec utripi.

Iskreno Vas vabimo v svoj krog k skupnemu delu za narodne, kulturne in politične svetinje našega milega slovenskega naroda.

Da bi ta naš apel ne ostal brez uspešen, da bi našel krepak odmev v srečih vseh narodno in svobodomiseln čutečih Slovencev: v to pomoci dobri genij našega naroda!

V Ljubljani, 1. januarja 1907.
„Slovensko društvo v Ljubljani“.

Pismo iz Hrvatske.

(Novo leto. — Nova strankarska organizacija.)

V Zagrebu, 3. januarja.

Leto 1906. je bilo za nas Hrvate epohalno v pravem smislu besede. Ono znači za nas povsem novo epoho, ki je razbila dolgoletne okove in otvorila vrata je. Nismo naravno na prvi mah postalni popolnoma svobodni, treba nam bo še dalje časa, da se okreplimo, saj smo šele sedaj pravzaprav započeli politično življenje.

Glavno je: z volitvami, izvršenimi 3. maja 1906, ki so zasluga politike novega kurza, so dani pogoji daljnemu svobodnemu razvoju in napredku.

Sedaj se prične za nas novo življenje. Dočim se je preje v resnici vsa naša javnost delila samo v dva tabora: za ali proti režimu, je danes baš nasprotno: agitacija niti ene stranke, niti Starčevičancev, ni naprjena proti vladi, marveč divja samo ljuta medsebojna strankarska borba. Vsaka stranka mobilizuje v mnogobrojnih sestankih in skupščinah svoje pristaše ali bolje: vsaka stranka si šele ustvarja pristaše v širokih ljudskih masah, zakaj kmetje niso pripadali dosedaj nobeni stranki, marveč so zavednejši sloji med kmetskim ljudstvom bili pristaši tistega, ki je najbolj kritizoval obstoječe slabe razmere.

Pa ne samo pri nas, temveč tudi v drugih katoliških deželah so hubodni ljudje, ki prevzidjenim škofov in knezom ter drugim prečastitim božjim namestnikom ničesar ne prištejo in bi jim najraje še kože potegnili z životov, ako bi si ne znali pomagati. Za zgled naj vam tu povem še tole resnično dogodbo, ki so jo že preteklo nedeljo povedali v pridihi svojim jarčkom tudi gospod Janez v sosedni župniji. Tam nekje v daljni tujini deželi so živelji bogabojec škofov. Ker jih je veselilo kmetijstvo, so kupili od kmeta Petra travnikov in njiv za dvestotisoč goldinarčkov. Pozabili pa so narediti kupno pismo. Prodajalec Peter je umrl, in blagemu škofu bi se kmalu zgodila velika krivica, zakaj Petrovi sorodniki niso hoteli ničesar vedeti, da jih je Peter prodal tiste travnike in njive. Zato so pravični škofo sklicali kardinale in škofe, šli z njimi na grob Petra in tam molili neprehnomu tri dni in tri noči. Nato pa se je zgodil velik čudež. Petrov grob se je odprl, koščice v njem so se sklenile in koščeni Peter je šel k sodišču pričat, da so škofo res kupili od njega travnikov in njiv za dvestoti-

S tem se izredno širi znanje in politična naobrazba. Vsaka stranka se tem bolj trudi, ker se ve, da se bo doče volitve ne bodo več vrstile po starem volilnem redu. Uvede se namreč splošna volilna pravica in treba bo silnega dela, da ne zadusi masa dobrih idej. Dosedaj se je ta agitacija razvijala še dokaj mirno, ob skrajni ravnodušnosti oblastev — anti-pod prejšnjemu režimu, zato tudi ni prišlo nikjer do izgredov.

Frankovci in klerikalci — dočela sorodni bratje s svojim dogmatizmom — so imeli samo na dveh mestih priliko, da so razvijali svoj terorizem s tem, da niso pustili govoriti svojim političnim nasproturom. Sicer se pa lahko povsodi pri nas razpravlja o najsvobodoumnejših idejah radi prirodne razumnosti našega naroda (zlasti v Slavoniji) in radi pokvarjenosti večine naše duhovščine.

Kakor sem že preje naglašal, sta bila preje v bistvu samo dva tabora: stranke so bile razdeljene po svojih odnošajih napram vladi. Sedaj tega ni več, sedaj ni več borbe proti enemu skupnemu neprijatelju, razumljivo je torej, da so ponehale med strankami tudi one vezi, ki so obstajale pred 3. majem.

Danes je nastala doba svobodne konkurenčne.

Zanimivo je opazovati, kako se sedaj razmere razvijajo. „Hrvatska in srbska koalicija,“ ki je strmolagila staro vlado, je sedaj najmočnejša parlamentarna skupina, ki podpira vlado, in obstoji iz dveh hrvatskih in dveh srbskih strank in iz poslancev izven strank.

Med obema hrv. strankama (napredno in stranko prava) kakor tudi med srbskima strankama (samostalno in radikalno) se često vname — ne v saboru — pač pa na volišču in v strankarskih glasilih ostra borba kakor med najljutješimi protivniki.

Med napredno stranko in stranko prava je že porušena volilna ko-

alicija: vsaka stranka bo na svojo roko postavljala kandidate.

To je v prvi vrsti povzročila klerikalna struja v stranki prava, ki je največja v saboru in v koaliciji, ker je na vse strani kompromisna, brez izrazitih načel v najvažnejših vprašanjih. Deli se v dve strugi: klerikalno in ono, ki najbolj simpatizira z naprednjaki, a se radi tradicije še ne more ločiti od stranke. Klerikalna struja mrzi, to se razume, naprednjake in je pod vplivom onih klerikalcev okoli „Hrvatstva“, ki so osnovali „Hrvatsko krščansko-socijalno stranko prava“; ti ne morejo sami ničesar, zato vabijo k sebi stranko prava, ki se že preje z njimi ne prestano pogajala.

Zato se ti klerikalci veselijo, ker je stranka prava prekinila zveze z naprednjaki.

Za sedaj ta borba ne bo imela velikih posledic v parlamentarni konstelaciji, ker je v saboru že vedno „skupni sovražnik“: na eni strani frankovci, na drugi strani pa ostanki madžarov. Ali po novih volitvah, ko se izvedejo glavne ustavne reforme, je gotovo, da bo dobila konstelacija strank, njihova grupacija, docela drugo lice.

V stranki dr. Franka, v takozvani Starčevičevi stranki prava tudi poka, in sicer zelo resno in vključenju z gotove strani in vključenju komunikeju, v katerem se proglaša solidarnost stranke. Liki je odkrito napovedala svojo frondo proti dr. Franku. V Zagrebu so s teškim trudom udobili grozeča nesoglasja, toda borba med Frankovo klico in med onimi, ki hočejo, da ožive čista Starčevičeva načela, še vedno traja in se bo še nadaljevala.

Občinske volitve v Vipavi.

Bližajo se občinske volitve za trg Vipavo. Klerikalci so že dolgo na delu in so tudi trdnno prepričani, da strmolagijo sedanji občinski zastop. Volilni shodi so na dnevnem redu,

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

— Ti si Kržanov sluga? se je začudil jezdec. Zakaj pa nisi tega takoj povедel?

— Zakaj pa me tega niste takoj vprašali, se je odrezal Tomo.

— Vidiš, dečko, zda imaš pa ti prav. Torej začniva iznova. Tu je drugi tolar. Pa zdaj povej: Kakšnega značaja pa je plemič Kržan?

— Kristjanskega značaja, je katégorično odgovoril Tomo.

— Ali bi se ne mogel malo jasneje izraziti? Hvaležen bi ti bil, če mi poveš, v čem se kaže kristjanski značaj tvojega gospodarja.

— Moj gospodar je kristjanskega značaja, ker je dober z reveži, ker je nežen z otroki, ker mi da vina, če je z menoj zadovoljen in me pretepe, če je nezadovoljen in ker je neusmiljen s hudočneži.

Jezdeou je to pojasnilo močno ugajalo.

— Tvoj gospodar je torej pogumen mož, ki se ne ustrasi nobene nevarnosti?

LISTEK.

Pridiga najvišjega gorenjskega gospoda.

Preljubi backi, bace in baculjce! Gotovo je že prišla tudi do vaših košmatih učes hudočna gonorica, da so naš premil Škofov in knez hudo zadolženi čez in čez in da jim je mošnjica vedno prazna, čeprav so si pridobili patent za lov na testamente in za beračenje na petek in svetek po vse krajuški deželi. Jaz, vaš božji namestnik, pa vam zdaj povem, da je vse to grda laž, obrekovanje in opravljanje. O resničnosti te moje trditve se tudi sami lahko prepričate iz naših dobrih in poštenih katoliških listov, ki pišejo samo to, kar je resnično in pošteno, a ne vedo nikdar nič slabega povedati o našem presvetlem Škofov in knezu.

V zadnjem času pa so zopet raznesli hudočni liberalci še gršo laž, namreč laž, da so ta naš prevzimši pastir pred nekaj leti napumpali svojega sorodnika tam doli na

Dolenjskem za dvestotisoč rajučkov in da sta naredila o tem posojilu zapisnik ali zadolžnico. Bogati Škofov upnik je pred kratkim umrl, njegovi lakomni dediči pa so neki našli tisti zapisnik o Škofovem dolgu ter takoj planili — oh, strah in groza — na našega dobrega in ubogega Škofa in kneza z nesramno zahtevalo, da naj jim kar hitro brez vsakega obotovanja odbrenka dvestotisoč rajučkov kot dedičino po rajnem Dolenjem. A kaj mislite, ljubi moji koščurčki, kaj store v tej veliki stiski in zadregi naš preslavni Škofov in knez? Pokazali so papir, ki je nanj mrtvi upnik zapisal, da jim je podaril vseh dvestotisoč rajučkov za njih zveličavne zavode, in vsi lakomni dediči so se nato obrisali pod nosom!

Vidim na vaših poštenih katoliških obrazih, kako se vam je zdaj odval težak kamen s srca, ker ste že bali, da vam bodo višjega pastirje pognali — na boben! Ali ne bojte se za nas, svoje pastirje. Nam se še ni in se ne bo nikdar godilo slabo, ker si vselej in povsod znamo pomagati. Časa za to imamo dovolj! Pravijo, da imamo vsak dan štiriin dvajset ur na razpolago.

pač goldinarčkov ter mu te pošteno odštel. „Dragi Peter!“ so rekli zdaj potolaženi Škofov. „Ker je Bog po naši pripršnji dopustil, da si vstal in prišel k sodišču pričat za nas, pa hočemo tudi mi tako dobiti in moliti še tri dni in tri noči, da boš živel še nekaj časa med nami, ako to želiš.“ „Nočem!“ je odgovoril Peter hvaležno. „Svet je hudočen, in če bi jaz še živel, bi še grešil ter tako žalil dobrega Boga. Zato grem raje nazaj, kjer sem bil do zdaj!“ In zrušile so se Petrove koščice naz

agitacijo po hišah vodi sam dekan Erjavec, kot časnikarskega poročevalca je poklical iz Dolenjskega kaplana žalostnega spomina — Matevža Šušlja. — Ta je v začasnom pokoju, ker je postal, kakor pravijo „Zuckersfabrikant“ in kot tak nima druga dela, kakor da napada po „Slovencu“ in „Domoljubu“, vse one, ki nočejo trobiti v klerikalni rog in katere bi najraje pomel za vselej z zemeljskega površja. Da se mu li to posreči, dvolimo zelo! — Revše, varuj raje svoje cukreno telesce in ne razburjavaj sicer mirnih vipavskih duhov! Iz samega človekoljuba smo te pustili do sedaj na miru, ker vemo, da vsako razburjenje škoduje tvojemu zdravju, a ko vidimo, da se zdaj sam ne varuješ, tedaj nam bo javnost gotovo oprostila, ako dodamo nekoliko grenačic tvoji sladki vodi! Kar je tebi dovoljeno, budi tudi nam!

V 297, številki „Slovenca“ očita vipavski novičar občinskemu odboru, da slabo gospodari, da naklada ubogim davkopalčevalem vedno večje naklade, — hudobnega novičarja vprašamo: kateri trg na Kranjskem ima tako majhne občinske doklade, kakor ravno vipavski? Katera manjša občina v vipavski dolini, ki je v klerikalnih rokah, ima manjše občinske doklade? Katera občina ima v hranilnici naložen denar, kakor ga ima trg vipavski? In če so bile ravno letos in pretečeno leto občinske doklade nekoliko večje t. j. 40%, kdo je to provzročil? Ali ne ravno Mirko Perhavec in njega družba, v kateri sedi tudi dekan Erjavec, ki vsi skupaj kot ubožni očetje vedno zahtevajo, naj se podpore ubogim zvišajo. — Tako dobi n. pr. neka Neža Petrič, ki je za vsako delo še popolnoma sposobna, letne podpore 360 K, da s tem svoja dva sinova šola v Ljubljani. Ali ne zahteva ravno ta „Ničmirkov“, ki sedaj agitira iu kriči, da so občinske doklade previske, pri slehrni obči seji, — da se gori imenovani in drugim, ki tudi dobe povprečno po 200 K letne podpore, te še zvišajo. — Hinavci! Od ene strani zahtevate zvišanja občinskih doklad, od druge strani kričite, da so previske! Pri občini so vsako leto vsi računi javno vsakemu na vpogled in v pritožbo razpoloženi, vsakdo se tedaj lahko pritoži, ako zapazi kake nepravilnosti in protizakonosti, — O slabem gospodarstvu z občinskim premoženjem ne moremo govoriti!

Novičar, pometaj pred svojim pragom! Je-li mogoče boljši gospodar Mirko Perhavec, ki hrepeni po županskem stolcu, in kateri kot načelnik gozdnega odseka že tri leta ne predloži gozdni hračunov?! Je-li tisti veden gospodar skupnega gozda, ki sam na lastno roko izvaja iz gozda od viharjev podrt in poskodovan drevje in to brez vednosti gozdnih opravičencev samostano — brez vsake kontrole — prodaja ali mogoče sam po nizki ceni kupi, me-

sto bi da o temo pravičenec obvestil in vse prodal potom javne dražbe. Volic! Ali hočete takemu človeku, kar je Mirko, izročiti trško gospodarstvo, ki je pred kratkim nagovarjal neko odlično osebo gozdnega odseka (ime na razpolago): „Podkupimo tiste, ki se protivijo razdelitvi gozda na enake dele, dajmo vsakemu po 100 gol dinarjev! Saj te vsote že dobimo iz gozda, ne da bi opravičenci o tem kaj vedeli!“ — Gozdnopravičenci! Ako hočete, da pride do razdelitve gozda, izvolute izmed svoje srede vplivne može, ki bodo posredovali med nami in onimi, ki zahtevajo večje pravice, oziroma večje gozdne užitke! Dokler pa boste poslušali ljudi, kakor je Mirko Perhavec, kateremu je največ na tem, kot lesnemu trgovcu, da se gozd ne razdeli, ne pride do zaželenega smotra.

Nadalje se občinskemu odboru vedno očita vipavski špital. Kaj pa ima občinski odbor s špitalom? Špital je vendar zidal zdravstveni zastop in ne vipavska občina, tudi ne graščak Mayer, ampak podjetnik zidarski mojster Poniž. Ali vam mogoče to toliko gredi, ker bolnice ni zidal vaš „Vrhne“, ki dohaja k občinskemu sejam pjan in tam razsaja?! Enkrat za vselej vam povemo, da je vipavsko občina kupila od zdravstvenega zastopa špital za ubožno hišo, in sicer vsled soglasnega sklepa obč. odbora, v katerem sedi tudi Mirko Perhavec, mož vaše stranke, ki je pri seji sprejel žastno zaupanje, da se dogovori z zdravstvenim zastopom glede popusta na ceni, ki pa tega ni storil in s tem oškodoval občino najmanje za 1000 gld. (reci: tisoč golinarjev) seveda, ker je moral kot verni sluga dekanu Erjavcu to zadevo pozabiti in celo proti lastnoročno podpisanim sklepom vložiti pritožbo na deželni odbor. Vse prednavedeni mu je g. župan Hrovatin v javni občinski seji v obraz očital, a on je molčal in se ni mogel opravičiti! Taki možje nam pač ne bodo županii! S temi ljudmi je treba temeljito, enkrat za vselej pomesti!

Iz delegacij.

Budimpešta, 4. januarja. V avstrijski delegaciji je najprej vojni minister Schönaich zavračal obdolžitev del. Steina glede nadvojvode Frana Ferdinanda, češ, da je popolnoma izključeno, da bi mogel nadvojvoda na nezakon način razpolagati le nad enim samim vojakom. — Del. Einspinner je mnenja, da delegacije v današnji obliki nimajo nobene vrednosti, ker se ž njimi postopa sicer prav vladno, toda z nekako prezirljivostjo. Ministri se kratko malo nič ne brigajo za delegacijske razprave. Govornik je urgiral reformo vojaškega kazenskega zakona in za pravijo vpoštovanje malega obrta

— Če ste prišli semkaj, da bi se ž njim prepirali, potem mi lahko drujete cekin. Tako dober je namreč moj svet, da je najbolje za Vas, če se kar zdai vrnete, odkoder ste prijezdi.

— Torej je tvoj gospodar velik in hraber junak? Prav! Kakoj pa kaj izhaja z ženskami. Najbrž ima več ljubic.

Tomo je odstopil dva koraka in groče dvignil svojo železno palico.

— Čujte, gospod! Za tista dva tolarja, ki ste mi jih dali, pa ne boste tako govorili o mojem gospodarju!

Tujca tudi osorne besede in preteče kretanje Tomove niso ozlovoljile.

— Nič se ne hujdu, dečko, je dejal in ponudil Tomu še en tolar. In zdaj idiva v hišo tvojega gospodarja, zakaj začelo je deževati in tema je tolika, da ne morem nikamor naprej.

Tomo se je malo obotavljal, potem pa molče prikel konja za uzdo in ga peljal po primitivnem potu, vodenem od ceste na grič, kjer je stala Kršanova hiša.

Mlači plemič Kršan je med tem vse nemirneje in nestrpnejše pričakoval svojega Toma. Premerjal je svojo

pri zalaganju armade. Navajal je različne pomanjkljivosti v vojaški organizaciji. — Del. Herzmansky se je pritoževal, da se pri znanem dogovoru zaradi zalaganja armade ni oziralo na kmetijstvo ter je zahteval „proč od Ogrske“. — Del. Bánkini je začel govoriti hrvaško, potem je nadaljeval nemško. Obžaloval je, da se narodne koncesije, ki so se dovolile Madžarom, niso raztegnile obenem tudi na Hrvaško, Slavonijo in Dalmacijo. — Jutri bo zopet sej.

Naknadni kredit za pošto.

Dunaj, 4. januarja. Zvišanje poštnih in brzjavnih pristojbin je proračunjeno na 5,7 milijonov kron. Ker pa bo veljala naprava novega telefonskega omrežja skoraj 4 milijone, a za zboljšanje plač poštanim uslužbencem bo treba 5,5 milijonov, pa ostanejo še primanjkljaja skoraj 2 milijona. Za ta naknadni kredit predloži vlada parlamentu sredi meseca januarja posebno predlogo. Ker pa znaša prebitek državnega proračuna 1,7 milijona kron, se ta vsota porabi za poštne primanjkljaj.

Ministrska kriza na Srbskem.

Belgrad, 4. januarja. Pravododni minister Vesnić je demisijonal ter je postal srbski poslanik v Parizu, katero službo je že opravljal svoječasno. Pravododni minister je postal poslanec Trifković. Ministra za javna dela Stankovića je zamenjal Jovan Jovanović. S tem pa se baje kriza vedno ni poravnana. Odstopi namreč tudi vojni minister Putnik zaradi bolehnosti ter postane predsednik komisije, ki naj prevezame nove topove v Creuzotu. Naučni minister Nikolić pa je določen za poslanika v Carigradu. Tudi bolehn minister notranjih zadov Protič baje izstopi. Toliko novih ministrov bo težko dobiti v vladni stranki.

Bolgarija in Srbija.

Belgrad, 4. januarja. „Pravda“ poroča, da se je povodom obiska Munira paše pred dvema mesecema v Belgradu sklenila med Srbijo in Turčijo zveza za status quo na Balkanu. To je dalo Bolgariji povod, da je spremenila svoje vedenje napram Srbiji. „Pravda“ poziva srbsko vlado, naj stvar pojashi.

Sofija, 4. januarja. Državni proračun izkazuje v nekaterih točkah zmanjšanje, v drugih zopet zvišanje. Zvišanje proračuna zahteva vojno ministristvo, in sicer tri milijone za novi zrakoplovni oddelki, za nov pionirski bataljon in nova dva polka pehot. Naučno ministrstvo zahteva 31/2 milijona več, in sicer se zvišajo plače učiteljem, ustavnovi se več novih ljudskih šol in risarska in slikarska akademija. Za akademijo se zgradi državno poslopje. Uradniki v prestolnici dobe stanarino.

sobo z dolgimi koraki. Vihar, ki je divjal zunaj, je vzbudil v njegovem srcu otožne misli.

— Vedno hrepem po priliki, da bi z dejani pokazal svoj pogum in svojo zmožnost, a nemila usoda me je vrgla na ta kamenit breg in na mesto z junaki, se moram rvti s tolovaji. Plemenitega stanu sem, vse zmožnosti imam, da bi se povzpel do odličnega mesta, a ganiti se ne morem. Nikogar ni na svetu, ki bi me ljubil ali bi mi bil vsaj prijateljsko naklonjen, in če me ti podivjani ribiči nocoj ubijejo, ne bo nobena solza kašnila na moj grob.

Tako je Andrej plemič Kršan govoril sam s seboj, ko je begal po sobi in te neprijazne misli so ga še zapustile, ko je slišal, da Tomo odpira vrata.

— Gospod — pripeljal sem Vam gosta, ki prosi prenočišča zase in za svojega konja, je kričal Tomo že na stopnicah.

— Pelji konja v hlev, gospoda pa prosim, naj vstopi v moj skromni dom.

Kršan je šel tujcu na stopnice nasproti in ga povabil v svojo sobo.

— Ne zamerite mi gospod, da sem se Vam vsilil, je dejal tujec, ko je

Nove reforme v Makedoniji.

Carigrad, 4. januarja. Vsled zahteve velesil, naj se izvedejo v Makedoniji reforme v pravosodstvu, je zboroval zadnje dni meseca decembra ministrski svet, ki je ugibal, kaj naj Turčija stori, da take reforme prepreči. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je priporočal, naj se nastavijo v Makedoniji trije policijski specialisti kakne nevtralne države, naj se ustanovi posebna šola za policaje in naj bi se gradile moderne ječe. Vse te predloge je ministrski svet zavrgel iz finančnih vzrokov; sklenil pa je, da se obstoječa politična izjemna sodišča izpopolnijo in ustanove tri nova; nadalje se policijski zakon popolnoma preosnuje. Sultan je sklepe ministrskega sveta takoj sankcijonal. Obenem je sporočila turška vlada veščim, da bo sama preosnovala justico v Makedoniji, a tujih reform ne more sprejeti.

Za reforme na Turškem.

London, 4. januarja. Turški princ Sabah-Edin, nečak sultana Abdula Hamida, je priobčil v „Temesu“ memorandum na evropske velese. V spomenici predлага rešitev orientalskega vprašanja na liberalni podlagi. Sabah-Edin trdi, da so Turki edini glede zahteve po ustavnih vladih in reformi uprave. Prince živi v prostovoljnem pregnanstu, a sedaj, ko je začel njegov stric, vladujoči sultan bolehati, stopil je v javnost ter ima baje vse turško razumništvo za seboj.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 4. januarja. Blizu vojašnice Ismajlovskega polka je nekdo streljal na predsednika „Zvezu ruskih ljudi“, Dubrovina, vendar ga ni zadel. Atentator je zbežal.

Varšava, 4. januarja. V Baluti pri Lodzu je bil spopad med vojaško patruljo in delavci. Boj je trajal pol druga uro. Strelivo mrtvih in ranjenih še ni znano.

Odesa, 4. januarja. V Tiflisu je nekdo vrgel bombo proti policjskemu načelniku Loladzu. Ubijen je bil neki starček, ki je slučajno šel mimo.

Nemčija se uči pri Japoncih.

Berolin, 4. januarja. Štirje nemški stotniki so odpotovali na Japonsko, kjer ostanejo dve leti predleti japonskim polkom, da producijo vojaško organizacijo. Častniki so se na svojo misijo pripravljali več let v generalnem štabu ter se učili japonsčine v orientalski akademiji.

Obrtni vestniki.

Prošlo leto je za našo državo v političnem pogledu vsled znanih dogodkov preprečen, zanimivo pa je tudi vsled mnogih, važnih gospodarskih dogodkov. Predvsem je omenila novih carinskih zakonov. S 1. marcem lanskega leta je pričela nova

carinska era. Po večletnem pripravljanju, po dolgotrajnih posvetovanjih in dogovorih se je končno navzlio abnormalnim razmeram na Ogrskem doseglo do cilja in nadomestilo staro, novim razmeram ne več ustrezajočo carinsko tarifu kakor tudi carinski zakon z novimi zakoni. Znak, ki je lasten novi naši carinski tarifi kakor novejšim carinskim tarifam drugih držav, je: ščitenje domače produkcije in domačega dela pred premožjo inozemske konkurenco. Carinski zakoni ustrezajo v spoštnem bolj zahtevam agrarnih slojev nego onim industrije in trgovine. Prehod v novo carinsko dobo se je izvršil brez posebnih težkoč. Začetna negotovost v carinskem poslovanju je sicer ovirala prve meseci promet, kar je skoro neizogibno ob tako korenitih premembah, potem pa je prešlo poslovanje v normalen tir. Težave so bile tem večje, ker so sočasno stopila v veljavo nove trgovinske pogodbe, ki so seveda istočasno vplivale na položaj. Obnovitev trgovinskih pogodb za naš promet z najvažnejšimi državami, kakor Nemčijo, Italijo, Švicijo, Belgijo in le pomembna zategadelj, ker je dana podlaga za mirem in nemotem promet z inozemstvom za daljšo bodočnost; spričo večletnega, nejasnega razmerja z Ogrsko zaradi gospodarske skupnosti so nove trgovinske pogodbe, ki so ponajveč sklenjene do leta 1917, pomembne zategavljajo, ker so prinesle zagotovilo, da je do tega termina računati v razmerju med Avstrijo in Ogrsko z efektivno enotnim carinskim ozemljem. Sicer je ogrska vlada razglasila carinske zakone kot ogrske in je tudi ob uveljavljenju trgovinske pogodbe s Švicijo postopala proti dosedanjemu običaju, ali napovedi so to formalne kaprice, ki delajo težke ure državnikom; v trgovinski praksi pa je poudarek končno le v tem, ali se sme prodajati na Ogrsko in dobivati z Ogrsko blago, ne da bi trebalo plačevati carino. — Preko označenega termina pa — in to je spričo razpoloženja na Ogrskem menda brez dvoma — ne bo ostalo pri sedanjem položaju. Odveč je goroviti o tem, ali bo ločitev ob teh državnih polovic imela slabe posledice sploh, ali bo Ogrska ali Avstrija bolj trpela vsled slovesa, zakaj vse predmetne eksperimentacije, če se še tako prepravičevalno in vabče, ne najdejo lepega mestu na Ogrskem, kjer je splošno mišljenje zatipilo v eni edini smeri: Ogrska mora biti samosvoja in neodvisna. Mesece že trajajo pogajanja za preureditve pogodbenega razmerja med obema državnima polovicama, pa naj bo dobra volja in morda tudi odjenljivost še tolika, vendar obstoječega položaja ne bo navzlic vsem gospodarskim žrtvam od naše strani, kajti Ogrom hočajo prav tisto, kar se vodilni krog na Dunaju najbolj branijo predati. Trenutni hladen razum vejeva v danih razmerah vsem našim kupčijskim krogom, ki so posredno ali neposredno v dotiki z Ogrsko, da se pripravijo pravočasno na prehod v nove razmere.

Glede trgovinsko političnega razmerja z drugimi državami, kakor so gori navedene, je ostalo še pri starih dogovorih, ponajveč so to pogodbe, ki jamčijo v spoštnem monarhiji za uvoz in izvoz ugodnosti, ki jih imajo druge države, podrobnih tarifnih dogovorov pa nedostaje. To velja zlasti tudi za balkanske države, kajti prejšnja tarifna pogodba s Sr

— Dalje v prilog. —

je odgovoril Kršan. V naših krajinah ne rabijo takih pušk, pač pa doli v Levant.

— Prav pravite! Imel sem sorodnika, ki se je mnogo let potkal po Levanti in mi priporočeval čudovite reči o ondotnih krajih. Spominjam se, da mi je tudi priporočeval o takih puškah, ki jih rabijo le Turki in Grki. O, Levanta, to mora biti dežela! Kdor ima sigurno oko in krepko pest ter se ne boji preveč pekla, ta v Levanti lahko obogati.

Kršan se je začel zanimati za svojega gosta.

— Jeli Vaš sorodnik v Levanti dosegel svoj namen?

— In še kako! Moj Bog, ko je odšel z doma, je imel v žepu en sam tolar, sedaj pa ima velikanski grad, obširna posestva in se vozi v kočiji, ki je vsa okovana z zlatom.

bijo je potekla. Nove se ni sklenilo, marveč je po le kratki veljavnosti razmerno ugodnega dogovora o obostojanskem priznanju ugodnosti, ki so se dovolile inozemstvu sicer prislo do brezpogodbene razmerje in celo do represalij. Ni prav izprevideti, kdaj se razmere ublaže. Ne bomo tu govorili o diplomatskih „uspehih“ blaženega Goluchowskega in njegovega ozadja, čudno pa se mora vsakomur, kdo zasleduje pisavo gospodarskih listov ter izjave raznih gospodarskih organizacij, zdeti, da se je ob nastalem sporu s Srbijo naenkrat prevrglo teh teorijev staro naziranje, ki je imelo svoj višek v tezi, da je z vsemi sredstvi in v vso skrbnostjo skrbni vladni za izboljšanje naših eksportnih čas na Balkanu sploh in zlasti v Srbiji. Pridobivati, ne odbijati da je treba balkanske odjemalce, so vedno ponavljali ter obsojali vsako, čeprav brezpomembno nerodnost konzulatov. Kot svarjeni vzgled so stavili Rumunijo. Ko pa je prišlo do očetega spora s Srbijo, so naenkrat začutili potrebo, celo prigovarjati vladni, da ne odneha, kakor da ne bi imeli nobenih eksportnih interesov v več Srbijo. Kakšno razsvitljenje je pač prišlo v glave teh ekonomov-voditeljev, ki tako radi opozna drugim pomanjkanje politične dalekovidnosti? Registrirali smo ta fakt, ker je na sebi zanimiv in značilen za trdnost pri nas vladajočega prepuščanja; omenili smo ga pa tudi zategadelj, ker so tudi gospodarski interesi naše ožje domovine prizadeti vsled prepogumnega nastopa bivšega načelnika vnašnjega ministrtva.

Kar se tiče razmer v državi sami, je za trgovstvo in obrtništvo pomembna razprava o obrtni noveli. Mnogo obstov so si delali obrtniki in trgovci, prizakovani so, da po tolikem naporu in prizadevanju državni zbor vendar pomore dolgoletnim željam in zahtevam do uresničenja. In res je kazalo, da resna vstrajnost, vkljub hudemu odporu tako od strani vlade same kakor od strani zagovornikov nekratene obrne svobode privede končno do veljave zahteve ogromne večine trgovcev in obrtnikov. Poslanska zbornica je sprejela obrtno novolet v obliki, ki ustreza glavnim zahtevam za svoj obstoj se borečega trgovskega in obrtnega srednjega stanu. Obtinim zadružam se je priznala povsem utemeljeno reklamirana večja vplivnost in ingerenca ob reševanju obrtnih vprašanj, zakaj v tako omenjenem delu krogu, kakor jim je edakazan sedaj, pač ne morejo razviti one pridomne delavnosti v prospektih svojih članov, kakor bi bilo želeti. Sposobnosti dokaz za obrt se je polnila na način, ki odgovarja v obrtni noveli z leta 1913 započeti smeri. In za trgovino na drobno se je nanovo uvedel sposobnostni dokaz, uravnan na razmerno zadovoljiv način. Kar pa poseže posebno globoko v obrtne razmere, je sklep poslanske zbornice v zadevi dopustnosti prodaje čevljev in storjene obleke ter jemanja mere in sprejemanja popravil od strani prodajalcev omenjenega blaga. Kakor rečeno z vsemi zahtevami organizirani obrtniki in trgovci niso prodrli vsled sklepu poslanske zbornice, dovolilo se jim je le nekako odpalačilo, življenski minimum. Ali nesreča ne miruje. V gospodski zbornici so se našli možje, ki so hoteli podpirati s teškim trudom zgrajeno delo poslanske zbornice. Prav tam so začeli razdirati v obrtni noveli, kjer mora biti obrtnikom in trgovcem največ na tem, da ostane pri sklepovi poslanske zbornice. Če bodo plenum pritrtil izpreminjavnim predlogom komisije, je prav malo nade, da se končajo pravočasno razprave o obrtni noveli, to pa tembolj, ker tudi vrla, ki je ponovno zatrjevala svojo naklonjenost „državo ohranjujočim stanovom“ in besedičila o zdravi politiki v korist srednjemu stanu, zavzema pekam čudno stališče.

Omeniti nam je na tem mestu še pokojinskega zakona za privatne nastavljence, ki je zagotovljen ter stopi v veljavo po preteklu dveh let. S tem je storjen začetek s starostnim pre-skrobovanjem, za enkrat je sicer poskrbljeno za pokojnino le omenjenemu strelju, delajo pa se priprave za delavsko zavarovanje na znatno širši podlagi.

Dopisi.

Iz Mokronoga. V nedeljo 23. gradnja se je vrnil tu shod glede zgradbe železnice Trebnje-St. Janž oziroma glede kolodvora za Mokronog. Shod je bil nad vse dobro obiskan, ter so se istega udeležili ne le občani mokronoške, marveč tudi zastopniki Škocejske, Šmarješke in trebeljske občine. Vrsto govorov je otvoril predsednik shoda g. Vencajz, kateri je pojasnil, kako hočejo merodajni krog trgovin in okoliške občine praviti ob kolodvor, oziroma ga postaviti kar 3 km oddaljeno od trga. Razvlna se je obširna debata, v katero so posegli gg. Penca Fr., Strel P., Zupančič Fr. in župnik H. Bukowitz. Vsi govorniki so bili edini v

tem, da se kraj, kakor je trg Mokronog, pri zgradbi železnice ne sme takoj zapostaviti, kakor se namerava. Ne le trg sam, ampak tudi cela občina v zvezi z okoliškimi zahtevama kolodvora in neposredni bližini trga. Železnica zgrajena tako daleč od trga bi ne vzstrezala zahtevam trga in prizadetih občin. Dokaz temu so izjave sosednih občin, in sicer gg. Hladnik Ivana, župnika, za Trebelno, Rabzelj Ivana za Škocejan in Poljanc Ivana za Šmarjeto, kateri vsi so se izrekli solidarnim z zahtevami mokronoške občine. Iz srca vseh pa je govoril g. župnik H. Bukowitz, kateri je med navdušenim pritrjevanjem opominjal k vztrajnosti pri započetem delu. Dolgo let že čakate železnice, je reklo, ali bolje je, da čakate še naprej nekaj let, kakor pa da sprejmete in se zadovoljite s tako, kakoršno vam sedaj ponuja. Sploh se opaža, da se nameravana železnica gradi le edino za premogokopno družbo. A kaj, če ta par letih ustavi svoje delo? Trg in prizadete občine pa ostanejo vedno. Zato pa morate zahtevati, da se pri gradbi železnice v prvi vrsti ozira na vas in potem šele na družbo, katere so od danes do jutri. Zahtevajmo odločno in odkrito, da naj nam zgrade železnico tako, da bode postaja tik trga ali pa naj se zgradba sploh opusti. Dolgorajno odobravanje je pokazalo, da so vsi zborovalci govornikov misli. Izvolil se je nato permanenten odbor sestavljen iz zastopnikov občin Mokronog-Škocejan, Šmarjeta in Trebelno, kateri bode v imenu navedenih občin vodil akcijo in doseglo izraženih zahtev, potem pasej sprejela sledeča rezolucija: Na shodu v Mokronogu dne 23. grudnja 1906 zbrani župani, občinski svetovalci in drugi občani vseh Mokronog, Škocejan, Šmarjeta in Trebelno priznavajo enoglasno: I. da sedanji načrt nameravane železniške proge Trebnje-St. Janž, v kolikor se tiče ta načrt kolodvora za Mokronog, ne ustreza nikakor krajnjim razmeram in najvitnejšim potrebam občin Mokronog-Škocejan Šmarjeta in Trebelno. Kter bi kolodvor po sedanjem načrtu ne imel za trg Mokronog nikakoga pomena, kajti doma v najlepšem razvijanju se nahajajoča industrija zaradi oddaljenosti kolodvora ne bi mogla uspešno konkurrirati s sličnimi tik kolodvori se nahajajočimi podjetji; ter bi se rudopokri tik Mokronoga, kateri so se svoj čas morali opustiti zaradi prevelike oddaljenosti od železnice, tudi v bodoči ne mogli izkoristiti; občini Škocejan in Šmarjeta bi bili, kakor do sedaj navezani na zvezo z Rudolfovem, dasi bi se sicer ves promet iz teh občin koncentriral v Mokronogu in bi se slednjič tudi večini trebeljske občine koristilo glede kmetijstva. II. se prosi, da visoko c. kr. železniško ministrstvo in visoki deželní odbor kranjski vpoštevata utemeljene želje teh občin, ter povzročita, da se sedanji načrt glede mokronoškega kolodvora v toliko spremeni, da bode stal isti kolikor mogoče bližu Mokronoga ne pa čez 1 km. III. Izreka se zahvala vsem poslancem in drugim merodajnim faktorjem, kateri so kolikortoliko pripomogli v to, da se bode zgradila železnica Trebnje-St. Janž, ter se opetovano pozivajo vsi državni in deželní poslanci ter merodajni faktorji brez razlike političnega naziranja, da zastavijo ves svoj vpliv in doseglo predstojecih želja in varujejo in zastopajo s tem koristi po trdni uši in drugih nezgodah že itak dovel tepenega ljudstva mokronoškega okraja.

Iz Dobrakeve. Kakor že več let poprej, tako je tudi letos privedlo naše dobrakevske „Bralno društvo“ veselico, katera je vkljub negodnemu vremenu in silnemu mrazu vsestransko dobro izpadla. Naši ljudje, osobito mladi, so s tem pokazali, da se ne ustrašijo nobenih zaprek, kadar se gre za pravi napredok in povzdigo. Igrali so tudi to pot častno izvajali svoje vloge. Predstavili so nam kratko žaljivo igrico „Bog vas sprejmi! Kdaj pojde domov?“ Pobrigali so se, da so vse dobro naštudirali in fino izvedli. G. F. Bizjak je dobro zadel tip trgovca-prebrisanca, ki se na življa skuša iznenediti nadležnega gosta, svojega sorodnika. Tudi Majda, njegova soproga (gospica F. Kopac), je izvršila izborni svojo vlogo; pomagala je ljubljenemu sopru spraviti iz stanovanja nerodnega „cmokavzarja“. G. Mat. Strlič je znal umetniško posneti karakter priletnega okorneža, ki hoče radikalno živeti brezplačno na stroške drugih. Naravnost temperamentno pa je igrala Špela, njegova ljubezenjiva ženica (gospodična F. Oblak). Njen in pozantni nastop je bil vsem simpatičen, kakor tudi nje maska „z zafigano pečo“. Vso čast zasluzi tudi načrider Ivan Kržišnik, ki se vsikdar potrdi, da se igralci dobro naučijo in primerno maskirajo. Sploh je on povsed vosten in agilen delačev za napredok in prosveto. Mi pa kličemo mladim močem: Le pogumno naprej! Hvaležni smo vam za vašo požrtvovalnost.

— Naše „Bralno društvo“ je prestopilo šesto leto svoje obstanka; ves ta čas je vestno služilo svojemu namenu, siriti duševni obzor svojim članom ter jih voditi do vedno višje popolnosti in načrada. Pridobilo si je lepo število prijateljev, tako da mu je v bodoče obstanek zagotovljen. Tudi naši ljudje vedno bolj spoznavajo, da se le s pravo splošno izobrazbo in zavednostjo povzdigne tudi blagostanje; druge poti ni... Dobro časopisje je ono orožje, ono sredstvo, ki jači ljudi, preobrazuje svet in ustvarja predku pot; ono je najboljši govornik in predstavitelj vseobčega gibanja in napredka, ono spodbudi in pridobi intelligentnega človeka za vse dobro, ga emancipira, da začne o vsem razmisljati in delovati ter se boriti za to, kar spozna za pravo. Sicer je tudi med nami še vedno preveč onih, ki menijo, da bo na svetu vse vedno tako, kot je, ki imajo vsled svetje zastarelosti omejeno obzorje. Ne poznajo novodobnega svetovnega naziranja in blatično ter zaničujejo vsakoga, ki sodi drugače, misli s svojo glavo in želi vse dobro. Zato moramo mi tem oglednejše in vzorno delovati da prepričamo in pridobimo vsaj mlade na pravo pot. Borimo se povsod za prostost naziranja in misljenja, ker le:

Misel nam prosta odkriva napredku in znanostni hram; v duši čuteče pogum nam vlija, temote škodljive razblinje vse nam. Preveč nam je že duševne temote, nevednost, neumnost preseda nam že; otrešimo bratje vse se sramote, mislimo, učimo in družimo se!!

Glosovi z Jesenic.

— Božičnica jeseniškega a. „Sokola“ je prav lepo uspela. Starosta br. Humer je ob božičnem drevescu pozdravil vse, navzoče ter jih hobil k nadaljnji vztrajnosti v prid društva. Br. Fabinc je predaval o pesniku S. Gregorčiču, kojemu je bil večer posvečen in končno se je br. Spitzer zahvalil vsem članom in prijateljem društva. Bil je le večer in želeti je, da bi bilo več enakih!

— Jeseniški otroški vrtec se preseli s 1. februarjem v hišo g. Baloha na Jesenicah.

— Soda razprava proti F. Fabincu na tožbo A. Pongratzera radi žaljenja časti se vrši v četrtek, 10. t. m. v Kranjski gori. O izidu poročamo natančneje!

— Četrti občinski svetovalec A. Čebulj, krojaški mojster in hišni posestnik (?) na Jesenicah je bil obsoten radi dolgega jezika pri rok. sodniji v Kranjski gori na 20 Kazni in v povračilo vseh sodnih stroškov. Tudi nekaj v večjo čast božiča. Iskreno čestitamo!

— Jeseniški pismenoš so delili noveletne poštne koledarje s samonemškim podpisom: I. I. Briefträger. Skandal! Ali smo mar na Prusk?

— Pobožna želja vseh farovskih petoliznikov in tevarniških kruhoborcev je spraviti Humra in F. Fabinc z Jesenic. Na vseh koncih in krajih ju skušajo strmoglavit. Prepričani maj bodo, da bosta še dolgo uživali jeseniški zrak, ker se v njem prav izborna počutita, pa naj si razni Ponogrački, če tudi spremljani od farovskega blagoslova, razbijajo glave!

— Vlado kličejo na pomoč naši klerikalci, ker se ne godi pri občini vse tako, kakor bi jim ugajalo. Ali se jim še hlače tresejo pred novimi občinskimi volitvami? Bodočnost jeseniškega obč. odbora je nejasna in nihče ne ve, kaj se lahko zgodidi danes ali jutri. Klerikalci bi radi pri volitvah nastopali samostojno, a predvso vedo, da pomenijo brez zvezne s tovarno toliko kot — nič. Upajmo, da jim pomore iz zadrege — savski Tonček.

— Fabrikspartei. Kakšno strašilo pa je zopet to? Stranka brez glave in nog. Liberalci nočejo biti, klerikalci tudi ne in najmanj pa — Nemci. Kavalir Tone pravi, da je liberalec in trd Slovenc, podpira pa „Šmidark“ in laži po farovcih. Vse skupaj pa je le par tovarniških škricev, ki bi radi nosili v občini veliki živonce, a ne morejo nikjer na površje.

— Nad 2000 kron je potržal Pongratzek tekom dobrega pol leta. Kdo bo plačal? Nihče ni tako neumen, da bi misil, da pojde le vinar iz njegovega žepa, ker če bi se to zgodilo, bi moral pač kmalu izginuti iz občine. Kdo je še takrat krovkovan, da bi trdil, da Pongratz dela škandale na svojo roko?! V ozadju stoji polna denarna možna kranjske industrijske družbe. Ali se morebiti motimo, gospodine Trappi et consorts?

— Lepo noveletno darilo je dobil Tone Pongratz, tovarniški pisar na Savi. Kdor se zanima, naj čita „Gorenča“ z dne 29. decembra predtekla leta! Uredništvo je preskrbelo vzoren življenjepis tega slavnega savskega politika, agitatorja itd.

— Kristl iz Kurje vasi, ki ima priznano najdaljši in najzlobnejši jezik v občini, tudi najbolj divja proti tem preklicanim liberalcem, ki rastejo na Jesenicah kakor gobe po dežju. Po Jesenicah hodi grozno napihnjeno kot prvi obč. svetovalec, kateri se pa pri sejah včasih tako zmede, da sploh ne ve, o čem da se razpravlja. Morda ni več daleč čas, ko se bo tudi ta možiček znižal za par metrov!

— Jeseniški farovški podrepniki že isčajo novega občinskega tajnika. Če se, da nameravajo nastaviti tistega junaka, ki je šel k znani svinjarški predstavi in se potem izgovarjal, da je misil na — Kristovo trpljenje. No, pa bo še nekaj vode steklo v morje, predno se jim to posreči!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. januarja.

— **Ribniška suha roba.** Iz „Slovenca“ posnamemo, kako se je izvršil sestanek „mladih“, ki je zboroval predteklo nedeljo v hotelu „Ilijica“. Dr. Robidov telesni organ sicer pravi, da mi ne bodo prinesli točnega poročila. Čemu neki ne? Kar brez vsakega strahu ponatisnemo iz „Slovenca“: „Na sestanek so „mladi“ razpolasli okoli 60 vabil, udeležilo se je sestanka okoli 30 oseb, ostali so opravičili neudeležbo. V pozivu k sestanku so „mladi“ udrihali seve po „klerikalizmu“, ker so tega že od „starih“ navajeni, največ so jih pa v oklicu dobili liberalci, kar priča, da se jim je pričelo jasnit. V oklicu očitajo „mladi“ „starim“ politično neznačajnost. Zaupniki so bili to pot sklicani samo iz Kranjskega, da se pogovore o vprašanju, ako je čas ugoden za to, da se ustanovi nova stranka. Sestanku je predsedoval g. nadinženir Žužek. Dr. Ravnihar je v imenu sklicateljev pozdravil došlece in obiral gibanje — „mladi“ v zadnjih letih. Klerikalci pridobivajo postojanko za postojanko, liberalci pa nič ne store, celo ne na takih poljih, kjer bi vsaj nekaj uspeha lahko pričakovali. Govornik je dejal: Čakali smo dolgo dovolj, da bi se stranka malo popravila, a tega ni bilo mogoče. Stranka je impotentna in dokaz njenega razpadanja je to, da se poslužuje najgršega terorizma in brutaliziranja. Malkontentov v deželi je tako veliko, katerih pa ne poznamo vseh, mnogo se jih boji nastopiti javno proti stranki, ker se boje „Narodov“ obrekovanj in laži, katerim se vsakdo eksponira, kdorkoli se ne uklopi prvačtu. Nato se je razvila debata, katere so se udeležili: dr. Šifrer, ki je poudarjal, da ne čaka na to, da bi se rešilo liberalne more. Očital je liberalcem, da ubijajo najsvobodomiselnejše elemente ter dejal končno, da ni klerikalne zmage pripisovati samo idejam, katere zastopa „S. L. S.“ in katerim edino bi bilo pristopno slovensko ljudstvo, ampak nikdar ne bi moglo tako daleč priti, če bi liberalna stranka tako skrajno ne lenarila. Dr. Lavrenčič je izjavil: Izgubiti nimamo ničesar, mi samo lahko pridobimo. Pri naši vlasti samo par klik in „Slovenski Narod“. Dr. Lavrenčič stavi predlog: Shod zaupnikov skleni, da se takoj ustanovi pravljalni odbor, ki naj sestavi program in organizacijo nove stranke na strogo narodnem stališču in stališču demokracije. Učitelj Malešek iz Tuhinja se je strinjal s predgovorniki in je dejal, da je čas, da se pušča sprošči, ker je lok že davno napet. — Dr. Šifrer izjavlja, da je zanj conditio sine qua non organizacija stranke na podlagi nacionalizma in demokracije. Dr. Tičar se temu pridruži in pravi, da bi takoj odstopil od vsakega dela, kjer bi narodnost v prvi vrsti ne prišla v poštev. Govori za dr. Lavrenčičev predlog in predlaga nekaj dodatkov glede tega odbora, katerega naj se voli kot pravljalni odbor. Pakič iz Sodražice pravi, da je bil njevi oče klerikalec, on sam, da je versko vzgojen in da simpatizira s „S. L. S.“, s katere taktiko se pa ne strinja v vsem. Vsaka aksija, ki ne bi na prvem mestu se ozirala na Slovence kot take, je med nami izgubljena. On je za to, da se takoj ustanovi nova stranka. Dr. Šifrer: Aut, aut, če je takoj ne mislite ustanoviti, si jo mi ustanovimo v ribniški dolini,

kjer je dovolj danih pogojev. Dr. Lav

imamo jih 23 (ti pa, ti!) in vsakega teh je dolžnost, da nastopa, kakor nekak episcopus in partibus infidelium za koroške Slovence i. t. d. . . Koliko vrednosti ima tak „episcopus in partibus“, se je pokazalo v odseku za volilno reformo, ko ni bilo nobenega legitimiranega slovenskega koroškega poslance, in ko jih je prodajal s svojo bando episkopus vseh episkopov — dr. Šusteršič. Pojdite se solit, g. dr. V. R. z dr. Žlindro vred, — pa pustite Korošce pri miru, ako ne veste drugega sveta! Da so koroški Slovenci in vsled tega že njimi vred celi Slovenija po novi volilni reformi na slabšem, kakor poprej, — o tem ne dvomijo danes več niti politični — otroci take vrste, kakor je članek „Našega lista“ . . . Izborni, temeljni članki in podlistki o koroških Slovencih v „Slov. Narodu“ so jasno dokazali vso škodljivost volilne reforme za koroško Slovenijo, in je podlistkar tudi pokazal, kje je zanje iskati rešitve, katero more primesti edino le legitimiran koroški ljudski zastopnik Slovenec v zvezi z drugimi činitelji . . . Trditev drja. V. R., da imamo vzrokov dovolj pozdravljati in vzprejeti volilno reforma, ki vvaža načelo splošne in enake (!) volilne pravice, je prosto posnetna po jalovem zagovoru dr. Žlindre, izdajalca koroških Slovenev, ki se prav na ta način zagovarja oziroma izgovarja glede koroških Slovenev! Ta trditev ni nič drugega, kakor čisto navadna „Popularitätshascherei“ pri zasplojeni, nerazsodni masi, pri čistilih kanalov, ki bodo po novi volilni reformi veljali ravno toliko, kakor — inteligenten, izobražen človek . . . „Narodove“ misli o reformi glede koroških Slovenev in vsled tega glede cele Slovenije priznava in odobruje danes vsak dobro misleč Slovenec, ki ima še kaj narodnostnega ognja v sebi, — celo velika množina slovenskih klerikalcev, ki so se jeli ravno radi Šusterščevega izdajstva koroških Slovenev obračati proč — od njega. Ako hoče dr. V. R. Šusteršič pomagati iz blata, v katero je zagazil, prosto mu, — ali kaj takega trditi, da je volitev poslance na Koroškem postranska stvar, da se dà z drugimi besedami rešiti koroške Slovence — brez poslance —, take bedarije trditi si danes ne upa več niti najgorečejši zagovornik dr. Šusteršiča ia njegove volilne reforme, ki je prokletstvo za koroške Slovence in vsled tega za celo Slovenijo! In pa ta famozni „politični pouk“, ki ga naj dajejo „ostali“ poslanci „hodeči od vasi do vasi“ (!), od kraja do kraja in ki ga hoče dajati članek „Našega lista“ koroškim Slovenec! Pognali ga bodo s šibami, „v octu namočenimi“, kakor pravi „Narodov“ članek v drugi letosnji številki, ako jim bo take neumnosti trdil o volilni reformi, kakor v „Našem listu“, in dali mu bodo oni — Korošci — „političnega pouka“, ki ga sam očividno jako, kako potrebuje. Razumete, g. dr. V. R.? Si tacuissesse . . .

Koroški Slovenec.

— „Slovensko društvo“ v Ljubljani. Na uvodnem mestu priobčujemo oklic „Slovenskega društva“ na somišljenike, v katerem se pozivljajo, naj v čim največjem številu pristopijo društvu, ki si je nadelo malogo, da zbere pod svojim okriljem vse res svobodomiseln in napredne elemente v naši deželi v krepko politično organizacijo, ki bo močna dovolj, da bo uspešno odbijala vse sovražne navale in stala neomajno na braniku za sveta narodna prava in za misel svobodno. Važnosti in velikega pomena takšne organizacije nam pač ni treba še posebe razglagati, saj ve vsakdo, ki je le količaj politično naobražen, da je takšna politična organizacija v sedajnih težkih časih, ko sili povsodi reakcionarstvo zmagovito na dan, vitalnega pomena za stranko, ki je napisala na svojo bojno zastavo svobodomiseln in napredne ideje. Za to naj ne bo nikogar v naših vrstah, ki bi se ne odzval pozivu „Slovenskega društva“ in ne vstopil v to velevamo politično našo organizacijo.

Vsek, ki misli svobodno in čuti narodno, naj smatra za svojo sveto dolžnost, da je član „Slovenskega društva“! Toda društvo ni treba samo velikega števila članov, ki je podpirajo gmotno, nego v prvi vrsti požrtvovalnih in marljivih delavcev. Društvo hoče delati in z intenzivnim podrobni delom pripomoči do zmage narodnim in naprednim idejam v najširših narodnih masah. V to svrhu je sklenil odbor, pričet v Ljubljani in po deželi s prirejanjem shodov in zaupnih konferencij, na katerih se bo razpravljalo o raznovrstnih aktualnih političnih, socijalnih in „narodnogospodarskih vprašanjih. Društvo si je torej izbralo obsežno polje svojemu delovanju in bo potrebovalo, ako hoče izvesti svoj načrt, krepke čete delavni moči. Zato vabimo v kolo „Slovenskega društva“ vse one, ki hočejo delati in posvetiti svoje duševne moči v to, da se slovenski narod osvobodi vseh škodljivih vplivov in se mu pribore vse pristojče mu pravice svobodnega individuala in svobodnega državljan. Vsak narodni delavec, ki hoče zastaviti svoje sile v prid narodu, je dobro došel in ga bo odbor sprejel z odprtimi rokami. Doslej smo imeli na narodnem polju malo delavcev, tem več pa nezadovoljnježev in zlogolikih jezikov, ki so pa ponajveč držali roke križem. V bodoči naj to prestane! Spremeni se naj razmerje kritikov in narodnih delavcev, iz brezdelnih kritikov naj postanejo marljivi delaveci na narodnem polju in naša dobra stvar bo napredovala in načela naše stranke bodo zmagovala na vsej črti!

— **Odbor „Slovenskega društva“** ima v četrtek, dne 10. t. m. ob petih popoldne sejo v pisarni g. dr. Al. Kokalja v Kolodvorskih ulicah št. 12. Gospodje odborniki se vladno podporo prihajali s takim terorizmom kakor v zadnjih letih, poteklo bo še mnogo vode, preden nastanejo v deželnih zbornici redne razmere.

— **Dr. Šusteršič o kranjskem deželnem zboru.** Pri delegacijski pojedini v Budimpešti je vprašal cesar dr. Šusteršič, ali je kaj upanja, da se zbere kranjski deželni zbor k rednemu delu. Dr. Šusteršič je odgovoril: „Bo že šlo; najprej pa se mora voda odteči.“ Mi pa priponimo: Ako bodo klerikali v vladno podporo prihajali s takim terorizmom kakor v zadnjih letih, poteklo bo še mnogo vode, preden nastanejo v deželnih zbornici redne razmere.

— **Klerikalne laži in sumničenja.** „Domoljub“ ščiti katoliški duhovnik dr. Žitnik s svojo imuniteto, zato pa je ta list vedno poln najgrših laži o svojih političnih nasprotnikih. Tudi v zadnji številki kar mrgoli laganja in obrekovanja. Tu beremo namreč sledeče: „Liberalci so iztuhtali tole: Vsak duhovnik, ki zunaj cerkve razлага verske dolžnosti ob volitvah, ki pove, kaj zahteva vera in kaj prepoveduje v javnem življenju, naj se kaznuje. Kazen je denar in zapor. Našel se je dr. Ferjančič, ki je to resno predlagal v državnem zboru in naši liberalni časopisi od „Naroda“ do „Gorenja“ in „Notranjca“ so mu peli slavo.“ Kdor je o našem političnem življenju vsaj količaj nepristransko poučen, mora vedeti, da je vse to „Domoljubo“ besedičenje gola laž in obrekovanje. Dr. Ferjančič ni kaj takega nikoli predlagal v državnem zboru in tudi noben napreden slovenski list ni priobčil tega. „Domoljub“ se je pa spravil na dr. Ferjančiča kot sodnika, katerega takole sumniči: „Ne pozabimo, da je dr. Ferjančič sodnik in sicer eden najvišjih sodnikov na Kranjskem, sodni nadsvetnik. Sodniki in uradniki sploh imajo v njem svojega zaupnika. Naše ljudstvo se večkrat čudi raznim razsod-

bam. Goč, Knežaka in Sorene bo pozabilo. Kdor zna do pet štet, lahko ve, koliko se sme, kjerkoli pride kaka verska ali politička stvar v poštev, zanesti na sodnike po dr. Ferjančičevem srcu.“ V teh besedah tiči načadno sumničenje, da dr. Ferjančič kot sodnik ne ravnadočela po svoji vesti, očita se mu pa tudi med vrstami, da upliva na druge sodnike in uradnike, daravnajo pristranski. Take podlosti je zmožen le kak katoliški list, ki ga ščiti katoliški duhovnik dr. Žitnik.

— **Dogodbica brez morale.**

„Učiteljski Tovarš“ je v eni zadnjih številk priobčil sledeče: Nekje blizu Ljubljane je krajni šolski svet namerval razširiti šolo za en razred, ker so dosedanji prostori treh razredov pretesni za blizu 400 otrok. V oni šolski okoliš je všolanih več davčnih občin, ki imajo vse besedo pri plačevanju. Občinski odbor domače občine je bil zadovoljen s predlogom krajnega šolskega sveta, vprašati pa je bilo treba tudi druge občine. Tu se je stvar obrnila drugače. Šolski okraj Ljubljanske okolice ni samo eden največjih na Kranjskem, prednjači tudi še glede pomanjkanja šol, v žganjepitju, pobožnosti in neumnosti. Glede te lastnosti niso posledujni na Ižanskem. Odlikuje se ta okolica z nekakšno imovitostjo. Ker je večina delavnih moči v Ameriki, zato uporablja za vsakršno delo otroke. 20, 30, celo 60 K globe od ene hiše na leto zaradi šolskih zamud ni tu kak nikaka izjema. Večje kot je posestvo, tem več je tudi zamud in seveda tudi glob. Tudi občinski odborniki in šolski svetovalci morajo plačevati globe, ker njih otroci ne hodijo redno v šolo. Tudi možje so se torej zbrali na poziv okrajnega šolskega sveta nekega lepega dne v šoli in sklepali o njenem razširjenju. Med njimi je bil eden, ki je plačal 68 K kron kazni tisto leto. In vplili so: Mi ne maramo nobene šole. Še to podeŕimo, ali jo pa prodajmo! Otroci se ne nauče nič. Dajte nam otroke domov, kjer naj pasejo in se uče delati. Kaj jim pomaga učenost? Vsak dan so bolj neumni. Ti učitelji niso za nič. Sami liberalci so, zato nas spravljajo v nesrečo. Stran žnjimi! Ne maramo učiteljev, ne maramo šol! Ne damo nič! No, in ker je še župan bil proti razširjenju šole in hujskal svoje pristaše: češ, tu se gre le zato, da bo imel nadučitelj 50 K več opravilne doklade, so se krščanski možje vsi izrekli zoper razširjenje in stvar je bila pokopana. Akti so romali k dež. šolskemu svetu, v ižanskem Izraelu je bil pa tisti dan velik praznik. Ljudstva glas je božji glas, posebno tedaj, če „dobro našel ljudstvo“ trobi v klerikalnem rogu in pridno polni znano bisago. Dež. šolski svet se je pa zmotil ali pa pozabil to prisluhovo, kajti v tistem kraju blizu Ljubljane je sklenil razširiti ondotno šolo v štirizrednico. Ker proti temu ni rekurza, je zdaj javkanje na vseh koncih in krajih, da ni pravice na svetu. Seveda je ni, in tudi ne more.

— **Zveza slovenskih klerikalcev in Italijanov na Goriškem.** Na Goriškem so slovenski klerikalci in italijanski liberalci v dež. odboru v čedni zvezi med seboj. Da glasili obeh teh strank ne pišeta zoper deželni odbor in deželni hipotečni zavod, je seveda umljivo, ker nihče ne bo udarjal po samem sebi. Ti dve glasili sta laški „Corriere Friulano“, zagriven nasprotnik in psovač Slovencev ter klerikalna „slovenska“ „Gorica“, ki sta obenem uradni glasili deželnega hipotečnega zavoda gorškega. „Soča“ je zdaj prinesla vest, da „Corriere“ dobiva od dež. hipotečnega zavoda stalno letno podporo 200 K, kateri znesek znosijo večinoma Slovenci skupaj. Doslej je ta list dobil 600 K podporo od imenovane strani. Teh 600 kron je šlo v podporo listu, da bo še ložje sramotil Slovence tudi v bodoči. Vprašanje nastane seveda, koliko podpore dobiva klerikalna „Gorica“ od deželnega hipotečnega zavoda, da molči o vsem tem, kar se storí v

deželnih hiš proti Slovencem? Kajti, da bi goriški klerikalci zastonj molčali, ni verjetno, ker so preveč samogoltni, posebno če vidijo, da se njihovim priateljem dajo podpore. Kakor dobiva „Corriere“ stotake slovenskih kmetov, da pljuje na Slovence, tako mora biti „Gorica“ podkupljena, da ne reče nobene besede Pajerju, ko podi slovenski jezik iz deželnih uradov, ko nastavlja skoro same laške uradnike, na boljša uradniška mesta pa izključno le Lahe itd. Koliko pozre zato žep goriških „slovenskih“ klerikalcev?

— **Shod zaupnih mož na rodno-napredne stranke na Goriškem** bo najbrž 20. t. m.

— **Glavni odbor „Narodne stranke za Štajersko“** ima svojo prvo sejo jutri, v nedeljo ob desetih dopoldne v malih dvoranah „Narodnega doma“ v Celju. Na dnevnem redu te seje je volitev predsednika, dveh podpredsednikov, dveh tajnikov, blagajnika, poročevalcev in izvrševalnega odbora. Pri seji se bo tudi razpravljalo o stališču strankih zaupnikov na zaupnem shodu v Mariboru, o stališču stranke pri bodočih državnozborskih volitvah in o drugih važnih zadevah.

— **Odbor „Narodne stranke“ za Celje in okolico** šteje 22 članov in se je 1. t. m. konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen dr. Anton Božič.

— **Okrajni odbor „Narodne stranke“ za okraja Brežice in Sevnica** se je konstituiral takole: Anton Kunej, župan in posestnik v Stolovniku pri Rajhenburgu, predsednik, Josip Mešiček, nadučitelj v Rajhenburgu, podpredsednik, P. Jankovič, učitelj v Rajhenburgu, tajnik, Benjamin Kunej v Brežicah, blagajnik, dr. Josip Strašek, zdravnik v Brežicah, Matija Gabrijel, posestnik v Brezjem, Juro Veršec, posestnik v Pišecah, Janez Črnoga, gostilničar na Zdolih in Jožef Janežič, posestnik na Bizejškem, odborniki.

— **V Sevnici ob Savi** priredi „Narodna stranka za Štajersko“ 27. t. m. velik političen shod.

— **Borba za nemške mandate na Štajerskem** se je že pričela. Te dni je bil v Gradcu shod zaupnikov iz mestnega volilnega okraja Ptuj-Lipnica. Na tem shodu se je razpravljalo vprašanje o kandidatih v tem volilnem okolišu. Ventilirala se je kandidatura dosednjega lipniškega poslancev v parlamentu Vsenemca Malika, deželnega poslancev in tapetnika Krebsa v Gradcu in zdravnika dr. Evgenia Negrija, ki se je pred kratkim preselil iz Celja v Gradec. Zaupniki se niso mogli zediniti niti za tega niti za onega kandidata. Govori se pa, da ima največ nade, da ga proglaša za kandidata, dr. Negri. Nam je končno vseeno, kakšnega moža si zbor za poslanca Ptujčani, saj v tem okraju Slovenci itak ne pridejo v poštev, konštatovati je pa treba, da nimajo Ptujčani, ki so sicer nase zelo ponosni, v svoji sredi niti enega moža, ki bi bil sposoben za poslanca, in da so vseslovska prisiljeni jemati poslanca na posodo v Celju, oziroma v Gradcu. In bolj sposobnega moža za poslanca, kakor je dr. Negri, si res niso mogli zbrati! Poznamo prav dobro dr. Negrija. Mož je brez vsake politične sposobnosti, navaden frazer in političen kričač, ki se je dosedaj odlikoval samo s tem, da je v Celju rogovil, kakor kak pouličnjak proti Slovencem in da je pred leti kot finaval opalu slovenske dame za to, ker so govorile slovensko. To somenda tiste izredne sposobnosti dr. Negrija, ki imponujejo Ptujčanom tako zelo, da si ga hočejo izbrati za poslanca. Izbrali so si pač sebi vrednega moža, zato jim je treba le čestitati. Takšen možkar bo Ptuj res najbolj reprezentiral v državnem zboru!

— **Radi nemške zastave obsežen.** Ob priliki otoritve novega mostu preko Save so Nemci in nemščarji v Brežicah razbesili na svojih hišah vse polno vsemenskih črno-rdeče-žoltih zastav, ki so visele na cesto. Kmet Severin Koprivec iz Artič je prišel po svojih poslikih v

Brežice in se zadel ob eno takoj vsemško zastavo. Morda je to vresilo, da je prijet za zastavo in j. hotel nekoliko potisniti na stran, da bi mu veter z njo ne zavijal glave. Ker je bila zastava slabov pritrjena, je padla na tla v cestno blato. Brežiči nemščarji so seveda radi tega dogodka zagnali velik krik in vik in prvo njihovo delo je bilo, da so kmeta Koprivec ovadili kazenskemu sodišču. Koprivec je prišel v preiskavo in pri obnavljanju pred okrožnim sodiščem v Celju je bil obsojen na dva meseca ječe. Da je to napoved drakonična sodba, nam pač ni treba naglašati. Šlo se je pač za vsemenske zastave in preiskavo so vodili in Koprivec so sodili zagrizeni nemški sodniki! In da bo obsodba drakonska, se je moral pričakovati v naprej, saj je vodil preiskavo znani odpadnik sodni pristav dr. Oswatitsch, ki se je drzil obtoženega Kopriveca na hriliti z besedami: „Torej vi ste tisti Koprivec, ki je razčašil našo zastavo, našo svetinjo!“ Ako vodijo preiskavo takšni sodniki, ki niti v uradu ne morejo brzdati svojega nemško-nacionalnega fanatizma, potem se pač ni čudit, ako se gode Slovencem pri sodišču največje krivice in ako obsodijo zavednega slovenskega kmeta radi dočela malenkostnega dejanja v dvo-mesečno ječe! To je pravi škandal! Odločno protestujemo proti temu, da bi se v bodoči poverila preiskava v kakovškoli pravdi s političnim ozadjjem pristavu dr. Oswatitschu, ki tudi v uradnem poslovanju, kakor izpričuje afera Koprivec, ne more zatajiti svojega strankarskega fanatizma! S takimi sodniki proč, ti ne spadajo v sodno službo!

— **List „Edinost“** je bil do sedaj glasilo slovenskega političnega društva z istim imenom v Trstu. Z novim letom se je to glasilo preosnovano v formalnem oziru ter izdatno povečalo. Izvršila pa se je, kakor se nam poroča, tudi važna izprememba pri lastništvu lista. Dosedaj je izdal list posebni kouzorci. Od novega leta sem pa je prevzel list dr. Gustav Gregorin v svojo last. S tem preneha biti „Edinost“ oficijalno glasilo tržaških politikov in ostane list sam zase, ki bodo skušali pustreči vsem željam in zahtevam modernega in zelo potrebnega slovenskega lista v Trstu. Pravijo, da je za list „Edinost“ tako dobra ta izprememba. To pa radi tega, ker je sedaj visel nad njem večni Damoklejev meč v podobi tržaške limone, ki je zavrala vsako bolj neustrašeno energično pisanje, recimo v Ricmanjskem vprašanju in drugih zoper škofa Nagla naperjenih vprašanjih. Kdo ima patent za tržaško limono, veden Tržašani kako dobro in so v večini zelo nezadovoljni v tem oziru. Gotovo pa je nima dr. Gregorin, ki je tako veliko žrtvoval in ki je izključio skoraj vzdruževal s svojimi sredstvi slovenski list v Trstu, za to da se je včasih pisalo kakor so drugi hoteli, ki so za list izdali — recimo — smešne vsočice, medtem, ko so za laške liste, ki znajo delati reklamo, žrtvovali precejšnje vsočice. Naj si bodo kakor hoče, nas te bolj interne stvari ne zanimajo toliko. Želimo pa, da bi listu „Edinosti“ poleg znanja tudi na interna organizacija mnogo konsilia, da bi kot neutralni — tržaško slovenski list — to je bil in to mora vzpričo sedanjih razmer tudi še ostati — dobiti od Slovencev ved

stvar v Trstu. Želeti bi bilo, da se v tem oziru doseže potrebno sporazumljene. To bode tem lažje, ker je g. prof. Mandiču samo za stvar in bi on vsled tega že pozabil na nekatere osebne krivice, ki jih je moral utrpeti, kakor se pravi, od mlajših tržaških politikov.

Iz sodne službe. Kakor se čuje iz najbolj zanesljivega vira, se vrne dvorni svetnik Dejak iz Dunaja od najvišjega sodišča v Trst in prevzame predsedništvo trg. in pomorskega sodišča. Nadalje pride v Trst kot nadsvetnik Cristofoletti, sedaj svetnik v Gorici. Z novim letom sta stopila v pokoj sodna nadsvetnika Crusich in Codig, ki nameravata otvoriti sedaj odvetniške pisarne v Trstu.

List „Lavoratore“ izhaja vsak dan. Tržaški socialisti so naznanjevali svetu, da sta dva „sodruža“ segla tako globoko v žep in z velikim darijem omogočila to vsakdanje izhajanje. Kakor pa pripovedujejo viri, je menda tudi c. k. avstrijska vladu stopila med mecene tržaškega socijalizma. In menda se nam ne bode očitalo, da slišimo travo rasti, ako trdimo, da je precej tisočakov priletno od zgornjih. Če bode to sredstvo kaj pomagalo zoper Komoro, nas bode odkritosrčno veselilo.

Občinsko zastopstvo v Kastvu je imenovalo v zadnji svoji seji tržaškega namestnika princa Hohenloha, ravnatelja tržaške policije, dvornega svetnika pl. Maunušija in šolskega nadzornika v Trstu, Frana Matejčiča za častne občane. To imenovanje je v zvezi z ustanovitvijo hrvaškega učiteljišča v Kastvu, kojega prvi tečaj se je otvoril s 1. decembrom pret. l. Da se je odločil Kastav za sedež tega učiteljišča in ne Pazin, kakor se je s prva nameravalo, je naravna posledica okolnosti, da je kastavska občina več finančno sodelovala pri tej ustanovitvi.

Zboljšanje razmer vadničnih učiteljev. Naučno ministrstvo je ustreglo davni želji vadničnih učiteljev za zboljšanje njihovih razmer. Po gotovih letih in službenih dokladah pridejo vadnični učitelji v IX. čin. razred. Pri službeni dokladi se vračunijo tudi leta, ki so jih preživeli kot vadnični podučitelji. Tega zboljšanja bodo deležni tudi učitelji godbe in telovadbe na „pripravnicih.“

Župan Ivan Hribar je odpotoval danes za teden dni na Dunaj in v Prago.

Imenovanje. Deželnovladni praktikant v Velikovcu, gosp. Matej Kakl, je imenovan provizoričnega deželnovladnega koncipista.

Profesorska vest. Profesor na mariborski gimnaziji g. Franc Horak je šel v pokoj.

Šolska vest. Učiteljska kandidatinja gdč. Lea Pogačnik je imenovana za suplentino v Šmartnem pri Kranju, ker je dosedanja učiteljica gdč. Slavica Orehek resignirala na to mesto.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo, popoldne (nepar) se vprizori zadnjikrat v sezoni sloviti Shakespearev igrokaz Benetški trgovec v Zupančičevem prevodu, zvečer (nepar) pa krasna Hauptmannova dramatska bajka „Potopljeni zvon.“

Slovensko gledališče. Premijera velike, romantične opere Lohengrina od Rich. Wagnerja, je bila za naše razmere dobra. Solisti so pogodili svoje vloge. Najboljši v petju, igri in temperamentu je bila gospa Skalova kot Elsa, istotako zasluzi zahvalo g. Rezunov kot Lohengrin. g. Ouředník kot Telramund in g. Betteto kot kralj Henrik, gdč. Reisova je pela Ortrudo, g. režiser Ranek pa kraljevega glasnika. Zbor bi bil lahko boljši. Natančneje poročilo sledi. Čast občinstvu, ki je gledišče napolnilo.

P. K.

Velik ljudski koncert „Glasbene Matice“. Da bode koncert „Glasbene Matice“ dne 13. januarja možno odgovarjal ljuškemu koncertu, izbrala so se nalašč v to svrhu lahko umljive skladbe, ki so pa vendar polne koncertne veljave. Kot prva točka se bodo izvajali Foersterjevi „Turki in Slevici“, najnovejša, dosedaj še ne izvajana izvirna, velika slovenska skladba za soli, mešan zbor in orkester. Besede je zložil slavni naš pesnik Josip Stritar. V lažje umevanje podamo kratko vsebino.

Dejanje se vrši v onih prestrašnih časih, ko so divje turške tolpe vsak trenutek prihumele v naše kraje in plene, požigale in morile, da si naš ubogi seljak ni bil nikdar v svesti ni življenja ni metja. Pesnik nas v duhu preseli na Slevico, goro z romarsko cerkvijo na Dolenjskem blizu Velikih Lašč. Grmada gorje gorah, privrel je zopet Turek! Koder gre, rohni, mori, požiga. Krvi piani Turki že vriskajo. Zdaj zdaj bo njih truma prihumele v vasico! Ta trepet in strah meščanov prekrasno sliko skodeljek takoj v začetku v zboru in orkestru. Mlad sinko hoče vzeti sekiro, da bi šel na sovrage. A izkušeni oče mu zakliče: „Kaj boš s sekiro sin začel? Križ nam je zdaj orožje!“ in pozove vse vaščane, naj gredo na Slevico v cerkvico Materje Božje, tam bo Devica mila v nadlogi nas branila“. Zbor vaščanov pola novega upanja pritrdi starčkovemu nasvetu in vsi se napote k Mariji, ki „v alterju venčana stoji, v naročju Jezusa drži“. Tam pokleknejo pred podoboter presrečno prosijo pomeči: „O sliši nas uboge ter reši nas nadloge!“ V tem se že bliže dryi sovražna drhal in zdaj pride do cerkevnih vrat. „Sekire s sabljami zvenče, že omagujo možje, razbiti so zapahi, gorje zdaj trumi plahi!“ Zdajci prihroni na konju čez cerkevni prag — sam turški paša in „kravvi v roki meč vihti.“ V tej največji sili, ko je obupna množica že gledala smrti v obraz, — se zgoditi čudež! Pašev konj se ne premakne naprej, nogam je pribita. V oltarju Marija grozelo roko dviga in iz njenih očiognjeni plamen ji šviga!“ Tega čudeža se paša prestraši, plašen se spusti v beg, za njim vsi nevernik. „Oteči so kristjani, Marija svoje branii!“ Še dandanašnji priča to čudovito zgodbo v cerkveni prag vdolbljeno konjsko kopito. Skladba konča z zahvalno pesmijo: „Češčena Ti kraljica, kristjanom pomočnica!“

Pevske skušnje v „Glasb. Matici“ so: Danes, soboto, ob osmih zvečer moški zbor, v nedeljo ob enajstih dopoldne mešan zbor, v pondeljek ob osmih zvečer mešan zbor.

Pevsko društvo „Ljubljana“ si dovoljuje p. n. občinstvo še enkrat opozarjati na jutri se vršedo slavnost državne 15letnice. Ob 10. uri dopoldne je v „Nar. domu“ v malih dvoranih slavnostno zborovanje, na katero je vsakomur vstop prost. Na večer ob 1/2. uri v veliki dvorani hotela „Union“ slavnostni koncert. Bogat in izbran spored koncerta bode mudil vsakemu obilo glasbenega užitka, prav tako po lahko mladina imela priliko se zavrteti v plesu, ki se prične po končanem koncertnem sporedu in traja do jutra. Koncert se vrši pri pogrujenih mizah in toaleta k vsem prireditvam je promenadna. Vstopnina h koncertu 2 K za osebo, p. n. podporni člani 1 K. Slavno občinstvo se naproša, da prihaja h koncertu o pravem času, ker je priček koncerta določen točno na 1/2. uro in bi s poznejšim prihajanjem močno motilo koncertni spored. Nadalje bi bilo željeti, da se za časa petja blagovoli kajenje opustiti. Cene jedilom in pijadi na koncertu bodo normalne, ker je odbor društva skrbel za to, da tudi v tem oziru ne bode nobenega pretiranja.

Slovenci! Jutri, v nedeljo dojspojo ob 12. uri 26 min. zastopniki hrvatskih društev v Ljubljano k slavnosti 15 letnico pevskega društva „Ljubljana“. Društva jih z godbo na kolodvoru pričakujejo. Slovenci, počažimo naše iskrene simpatije do bratov Hrvatov in udeležimo se sprejema v čim največjem številu. Parola za jutrišnji dan ljubljanskim Slovenscem bodi: Ob 12. uri opoldan na južni kolodvor!

Odbor „Slopošnega slovenskega ženskega društva“ opozarja svoje članice na sestanek ter na predavanje, ki se vrši jutri, v nedeljo ob 5. popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti 9. Predaval bo gosp. M. Žnidaršič o svojem potovanju po Ruskem.

Pevsko društvo „Slavec“ priredi v tekočem predpostu dne 1. februarja zaključni venček plesnih vaj v Citalnični dvorani v „Nar. domu“, na pustno nedeljo dne 10. februarja pa veliko društveno maskarado v hotelu Union. Maskarada se vrši brez posebnega naslova.

Akademija. Ker še sklopične slike, naročene že pred enim mesecem z Dunaja, niso došle, se mora danes zvečer napovedano predavanje urednika Pustoslemščaka „Pod slovanskim svobodnim solncem in v senci polumeseca“ odgoditi na nedeljo 13. januarja. Tvrda R. Lechner na Dunaju, ki je odgoditev zakrivila, je na urginjanje posiljavje z dne 2. t. m., ki je pa še danes došlo v Ljubljano, odgovorila v svoje opravičenje: „dass die bestellten Bilder, da sie aus dem Auslande stammen, erst reklamiert werden müssen.“ Da se pa predavanje vnovič

ne prepreči, je dal predavatelj napraviti po izvirnih slikah diapozitivje pri znanem domaćem fotografu Josipu Rožunu v Litiji, ki jih izdelal že te dni. Izmed slič omenjamo sliko osvoboditelja Srbije Karagjorga, srbskega prestolonaslednika Gjorgja, kronanega kralja Petra, slavnostni spredvod kronanega kralja iz saborne cerkve v konah itd. Predavanje bo obsegalo tri do štiri večere. V nedeljo dne 27. t. m. pa prične predavati g. ing. I. Turk.

Merkurjev“ družinski večer. Jutri v nedeljo priredi slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Sokolovi dvorani družinski večer, na katerega spored je petje, godba, vinska poskušnja in ples. Odbor je vse potrebno ukrenil, da zadovolji obiskovalce te prireditve. Posebej omenimo, da smo poskrbeli za izborna vina iz kleti Juvančič, Lenče in Zajc, ki se bodo točila po zmernih cenah. Dalje je tudi skrbljeno za dobro gorko in mrzlo kuhanjo. Vstopnina 60 vinarjev za osebo. Pričetek ob 7. uri zvečer. To a leta navadna.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja še enkrat svoje člane na svoj redni občni zbor, ki se vrši jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih. G. člane vabimo k prav obili udeležbi.

Trgovski dom“. Na podlagi pogodb, ki jo je sklenila slovensko trgovsko društvo „Merkur“ z g. Jebačinom, lastnikom prve jugoslovanske tovarne za kavne surrogate v Ljubljani, je izročil g. Jebačin slovenskemu prodružu 250 K, kot prispevek od prodanih surrogatov v škatljicah (od 100 kg 1 krona) v drugi polovici 1906 za „Trgovski dom“. Prispevek znaša glasom kontrolnih kuponov 240 K 41 h, torej je g. podjetnik plačal 9 K 59 v več, zakar mu izrekamo toplo zahvalo. Ob enem pa prosimo g. trgovce in sotrudnike, da v bodoče še bolj pridno razpečavajo te izborne kavne surrogate edine slovenske industrije te vrste.

Shod delegatov privatnih uradnikov in trgovskih nastavljenjencev. 6. t. m. se vrši na Dunaju v prostorih I. slopošnega uradniškega društva na poziv skupine privatnih uradnikov tega društva shod delegatov društva in zvez privatnih uradnikov in trgovskih nastavljenjencev, ki nastopajo skupno z imenovano skupino. Tega shoda se udeleže delegati mnogih krovov in raznih nadzornosti. Zborovalci izreko zahvalo faktorjem, ki so se izkazali zasluzne za uresničitev zakona za starostno zavaranje privatnih uradnikov, ter jih prisijo za nadaljnjo podporo socijalnih stremiljenj privatnih nastavljenjencev. Stavile so bodo resolucije o novelki k trgovskemu zakonu glede prepovedi konkurenčne klavzule v trgovski obrti, spremembu določb zakonskega načrta o službeni pogodbi trgovskih nastavljenjencev, končno se bo pa zavrhala ustanovitev zakonitih zastopništev za privatne uradnike (zbornice privatnih uradnikov). Tukajšnje trgovsko društvo „Merkur“ in pomočniški odbor trgovskega gremija sta poveli sklicujoči skupini privatnih uradnikov svoje zastopstvo pri zborovanju in ji dospolala peticijo v smislu sklepov, ki se imajo tam skleniti, da jo vloži pri vladu. Kako se zborovanje izvrši, bomo poročali.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani opozarja vse posestnike, zlasti pa člane, da se v mnogem številu udeleže občnega zabora, ki ga priredi društvo v pondeljek, 7. januarja v malih dvoranah hotela „Union“ ob 7. uri zvečer. Važna točka dnevnega reda je predavanje o potresnem posojilu. Le z združenimi močmi moremo doseči, da se nam težko breme tega posojila opusti ali pa vsaj olajša. Vsak hišni posestnik, kako nas davyk tarejo, a posamezen si ne more pomagati; združimo se torej, da dosežemo olajšanje davkarskih naklad. Posestniki! Pomislite, da v Nemčiji nobeno mesto več ne plača, kakor 3 do 6% hišnega davka, pri nas pa 26^{2/3}%. Posledki tega strašanskega davka so, da je pri nas le malo rodbin, katere si morejo boljše in prostorno stanovanje prvič.

Slovenska antologija“. Matica Hrvatska je izdala letos, kakor je znano, „Slovensko antologijo“, zbirko slovenskih pesmi, ki jo je uredil prof. dr. Iliešić. Dramaturg hrvatskega narodnega gledališča dr. N. Andrić piše o tej knjigi v podlistku „Hrvatske“ med drugim takole: „O letosnjih „Matičnih“ izdanjih lahko človek mirne duše reče, da ne ve, katero knjigo bi preje vzel v roke. Jaz sem vzel najprvo v roke „Cvijeće slovenskoga pjesništva“ dr. Fr. Iliešić in bi že, da bi storili tudi drugi, a zagotovljam jih, da jim ne bo žal truda. Osobito koristna in lepa stvar! S to knjigo se bo marsikateremu Hrvatu priljubil jezik in duša slovenskega naroda bolj, nego se je mogel priljubiti dosedaj s čimerkoli. Na prvih osmih straneh

so razložene kratko in jedrato posebnosti slovenskega jezika, ki so najbolj potrebne za razumevanje slovenskega pesništva. V treh stopcih so razvrščene najuavadnejše, a najbolj neznane slovenske besede, s katerimi se mora preje seznaniti, predno jameš uživati ljubko in presrčno slovensko poezijo. Razen tega je vse izdanje opremljeno z naglasi, da se lahko na najlažji način naučiš ne samo čitati, nego tudi govoriti slovenski, ko prečitaš to knjigo. Z ljubeznično formo se še nikdar ni skušala dosegči praktičnejša svrha. Na osmih straneh je razložena zgodovina slovenskega pesništva. V pol ure se lahko seznanis z glavnim obilježjem slovenske kulturne evolucije od Vodnika do Cankarja. Tako pišejo samo najizbraniji duhovi modernih literarnih zgodovinarjev, med katere se s polnim pravom sme pristevati Ilešić... Značaj slovenske poezije črta Iešić zlasti krepko. V slovenskih pesmis se nahajajo redno samo tužni spomini na neslavno preteklost. Tisočletna odvisnost je odvzela slovenskemu značaju aktivnost, a s tem tudi epiko. Ostala so samo čuvstva, gorka žalost, jok in znoj. Iz tega se je porodila mehka pesem, ki zveni kot obupni krik iz vunce. Šele Ašker je prekinil z lirizmom, ki samo hipnotizuje in uspavljajo. Šele on je prišel z zahtevno, naj bode pesnik kovač, ki naj kuje za svoj narod orožje; zato je pričel on najodličnejši slovenski epik. Prave zgodovine Slovencu niso imeli, a kolikor so je imeli, jim je bila skupna s Hrvati. To so vojne s Franki in Turki, kmetski upor, protestantska doba in ilirizem. Zato po Vodnik o „svojem narodu“, ki se razprostira od Kolpe do Kotora. Kar imamo, to radi damo — pravi Ilešić. A to je slovenska lirika. Slovencem je treba hrvatske epike, ki bi z njihovo liričnostjo — čuvenstvo in dejanje — zagotovila skupno bodočnost... Skratka rečeno: to je izredno koristna in krasna knjiga, ki jo bo vsak inteligenčni Hrvat proučil z zahvalnostjo.“

Obnovitev doktorske diplome na vseučiliščih. Dosedaj je bila navada, da so vseučilišča obnovile doktorsko diplomo onemu doktorju, ki je bil od njih promoviran in dosegel 50 let svojega doktorata. Ker so se zadnji čas te obnovitve preveč pomnožile in naprava umetniško izvršenih novih diplom veliko stane, se je sklenilo, da se ta navada opusti in se doktorske diplome obnovi samo pri onih jubilarjih, ki so si stekli posebnih zaslug v znanstvenem oziru.

Krščanska usmiljenost v praksi. Iz ljubljanskega „Jozefinuma“ se malokdaj kaj čuje, in se takrat nič dobrega. Kakor v vseh ozirih tako vrla v tem zavodu tudi gleda krščanske usmiljenosti posebna praksa. V tem zavodu živi 86 let stara ženska z imenom Terezija Zavrova. Tež 86-letni revi se je zgodilo lani, da jo je prednica tega klošterskega zavoda napadla s pestmi in jo strahovito pretepla. Tolkla jo je celo po sencih tako, da čuti 86letna reva še danes bolečine. To je lep zavod, ta „Jozefinum“, kjer prednica s starkami, ki že stoje tik groba, govori — s pestmi in z udarci po sencih!

Odpovedena vojaška godba. Pri slavnosti 15letnice „Ljubljane“ bi imela sodelovali tudi vojaška godba. Kakor čujemo, je vojaška godba sedaj svoje sodelovanje odpovedala. Pravijo, da radi Jenkove pesmi „Molitev“, ki se prične s temi-le verzji: „Ti, ki si ustvarili nas kot listja, trave, — pol sveta podaril — sinom majke Slave. — Čuj nas, večni bog!“

Verando pred kazino so danes podrli. S tem je odstranjen predmet, ki je bil neposredni vzrok pravdi medmestno občino ljubljansko in „Kasino“. Nadejamo se, da je s tem za vedno odstranjen verando, ki je bila od nekdaj v spotiku slovenskemu prebivalstvu, ki je opravljeno smatralo to zgradbo pred kazino kot

da nočajo plesati tako, kakor bi jim rada godla gospoda v farovom. Zato so jih razkricali v svojih listih kot nemškutarje, da bi jih s tem očrnili pred slovensko javnostjo. Tudi pri zadnjih občinskih volitvah so klerikalni listi trosili v svet vest, da je stranka tržanov, ki je zmagaala pri volitvah, nemškatarska. Poznamo prav dobro narodno zavednost možirskih tržanov, zato smo vedeli takoj, da ni ona vest o nemškutarstvu nič drugega kakor podlo obrekovanje od gotove strani. Najboljši dokaz za to, da so bile vse vesti klerikalnih listov zlagane, je pa to, da je novi občinski odbor izvolil za župana tako odločnega narodnjaka kakor je dr. Josip Gorčič.

— „Südmärk“ kupuje veleposilstvo gospe Prueče v Št. Ilju v Slovenskih Goricah. Pri zadnjih občinskih volitvah je bil glas gospe Prueče odločen, da so Slovenci zmagali. Ako se „Südmärk“ posreči njen načrt, preide obmejna slovenska občina Št. Ilj definitivno v nemške roke. To bi bilo v neizrečeno škodo slovenski narodni stvari, zato rotimo vse štajerske, zlasti mariborske rodoljube, na storijo vse, da se „Südmärk“ načrt ne posreči in da ne pade slovenski naš Št. Ilj za vedno v nenasitne nemške roke!

— **Clovekoljuben zdravnik.** Domovina piše: V soboto, dne 20. decembra 1906 je padel pri telovadnih vajah „Športnega društva Maribor“ v Mariboru telovadec g. Anton Poš z droga ter se poškodoval na glavi in vratu. Poslali so takoj po zdravnika, in sicer po dr. M. Neuwirta, ker je ta najbliže telovadnice. A čuje to in strme! Ta pomočnik bližnjega se najprej informira, katero društvo telovadi, in ko zve, da je športno društvo slovensko, odreče svojo pomoč, češ, da ni več blagajniški zdravnik. To je škandal! Zgrisenost tega namškega zdravnika presegže vse meje. Kake posledice bi lahko nastale, če bi se bil ponesrečenec tako nevarno poškodoval, da bi mu rešila življenje le hitra zdravniška pomoč. Dr. Neuwirt naj nikar ne misli, da bodo poslali vso star zaspiti, ampak delati hočemo na vse pretege, da zve tudi zdrav. zbornica o tem nečloveškem činu.

— **Obravnavna o Kaiserjevem konkurzu v Ptiju** bo 12. t. m. Govori se, da izgubi „Ptujska nemška hranilnica“ ogromne vsote in da so vsa zatrdila, kakor da bi ta nemški zavod ne bil nič oškodovan, nerensnica, preračunjena samo v to, da bi preprečila sicer grozeči sum na hranilnico. Koliko resnico je na tem, ne vemo, to bo pokazala obravnavna.

— **Slišnički grad pri Mariboru** je kupil grof Schönborn, ki je Čeh. Grofovi uslužbenici so večinoma Čehi in grof občuje z njimi izključno v češkem jeziku.

— **Občinski odbor v Bistrici pri Mariboru** je sklenil v svoji zadnji seji, da bo v bodoče izključeno slovenski uradoval, in je podaril 20 K za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Lep zagon drugim slovenskim občinam!

— **Pri Sv. Tomažu poleg Ormoža** se je nastanil zdravnik dr. Stanislav Folnecki, ki je bil dosedaj pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

— **Zblaznel je** dninar Bernard Filip iz Št. Lovrenca pri Mariboru. Bil je pri mariborskem okrožnem sodišču v preiskovalnem zaporu zaradi požiga.

— **Ogenj.** V Kraljevcih pri Ljutomeru je pogorelo do tal gospodarsko poslopje Jožefa Domanjka. Škode je 2000 K. Začigli so otroci.

— **Odlikovanje.** Pekovski mojster Franc Rakuska iz Ormoža, zdaj v Voitsbergu, je bil na razstavi za domačo obrt, ženska ročna dela in ženski domači zasluzek, za gospodinjstvo in gospodarstvo na Dunaju odlikovan s častno diplomo in zlato kolajno.

— **Dobro idoča trgovina** v večjem kraju na Spodnjem Štajerskem se odda v najem. Natančna pojasnila daje posredovalnica slovenskega trgovskega društva „Merkur“.

— **Redka 25letnica.** V tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu je praznoval te dni gospod Ivan Tršelič 25letnico svojega sodelovanja pri „Miru“. „Mir“ je dokončal z zadnjim številkom svoje 25. leto in g. Tršelič je bil tisti, ki je vseh 25 let nepretrgome stavljal „Mir“. Tršelič je doma iz Čateža na Dolenskem in je v omenjeni tiskarni že skoraj 35 let.

— **Ustanovni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Velenj** se je vršil v soboto, dne 29. decembra v restavracijskih prostorih hotela „Liburnije“ (Narodni dom) ob mnogobrojni udeležbi občinstva. Med drugimi odličniki se ga je udeležil tudi državni in deželni poslanec g. prof. Spinčič ter deželna poslanca gg. dr. Andrej Stanger in dr. Mato Trinajstič. Predsednik dr. Ivan Poščić je otvoril zborovanje. Pozdravil je vse navzoče in

razložil vrednost društva, ki se bo danes konstituiralo. Prostovoljno gasilno društvo v Voloski se ustanovi s hrvatskim upravnim jezikom. Tu smo doma mi Hrvatje, je rekel, in hočemo biti tudi v svoji hiši mi gospodarji, nikaker pa ne smemo dopuščati, da nam priseljeni tujoči tu zapovedujejo ter naš jezik zapostavljajo in še celo preganjajo, kakor se je to dosedaj dogajalo v opatijskem gasilnem društvu. Slovenski člani tega društva so bili zato prisiljeni izstopiti in se združiti z drugimi rodujubi iz Voloske-Opatije ter ustanoviti z njimi novo gasilno društvo. (Burno odobravanje.) Nato je gosp. Anton Vahtar prečital društvena pravila, ki so se odobrila brez spremembe, nakar so se vpisavali člani. Vpisalo se je 36 izvršujočih, 42 podpornih članov in 15 utemeljiteljev. Lepo je to število, ki se bo po seveda še povečalo. Ko so se nato vršile volitve, so bili izvoljeni: za stotnika, g. Niko Peršić, za njegovega namestnika g. Ante Vahatar, za društvenega zdravnika g. Josip Landar, za nadzornika orodja g. Ivan Brnčić, za tajnika g. Ernest Baša, za blagajnika g. Ivan Turk; odborniki so pa gg. Mate Lukšetić, Ivan Rubinič, Ivan Trinajstič, Viktor Gruber, Julij Miran in Konrad Janežič. Revizorja sta gg. dr. Mate Trinajstič, odvetnik in Mate Trinajstič občinski blagajnik; vodja plezalcev je g. Franjo Butara, njegova namestnika sta gg. Mate Lukšetić in Ignacij Faulwetter; vodja gasilcev je g. Josip Zimerman satnitični vodja pa gg. Augustin Halouška. Izvoljeni stotnik g. Niko Peršić se navzočim v imenu vsega odbora najprisrječe zahvali na časti, katera se mu je izkazala, in povdinja, da se bo z vsemi močmi truditi in delal na to, da bo društvo cvetelo in napredovalo. Ker se ni nihče oglasil k besedi, je zaključil g. predsednik zborovanje. — Tako je naposled vendar ustavnovljeno tolikan potrebno društvo. Občinstvu se polaga na srce, da je podpira v vsakem slučaju, ker bo v potrebi vedno varovalo in reševalo imetje in življenje bližnjika. Metala so se društvo pred ustavnovljivo polena pod noge od vseh strani, posebno se je pa odlikoval pri tem delu oni Fenzl, uradnik kranjske stavbene družbe v Voloski, o katerem je pisala tržaška „Edinost“, da je bil pri zborovanju delegat okrajnih bolniških blagajn kot edini slovenski kandidat izbran v odbor! Vendar je Fenzl tisti človek, ki je pred dvema letoma predlagal na enakem zborovanju, naj bo uradni jezik zvezne bolniških blagajn nemški, češ da ga vsi razumejo in ker da je državni jezik!

— **Nesreča na južni železnici.** Predčerajšnjim zjutraj je povožil tovorni vlak na Opčinah delavce Žigo Versaleka iz Krakova Galiciji. Ponesrečencu so šla kolesa čez sredo telesa.

— **Tržaški tatovi na delu.** Prišel je zopet čas, ko se v Trstu krade kar na debelo. Mraz je bil pretekli dne hud, zato so tržaški uzmočni po vseh kavarnah in gostilnah kradli zimske suknje, pri čevljarjih pa čevlje. Da so se za novo leto postavili, je bilo A. Štoku ukradenih dragulj za 520 K, Antonu Podberšku pa 500 K denarja. Pravijo, da je to še začetek sezone tržaških tatov.

— **V opazovalnico** so oddali v Trstu 32letno Ano Gerzelj iz Senožeč. V pisanosti je razgrajala vsa divja.

— **Aretovan je bil** v Trstu 47letni Karel Smerdu iz Postojne, ker so ga zasačili pri tativni.

— **Nesreča.** V Trstu so šla kolesa težkega voza čez težaka Ivana Mariniča. Nezavestnega so prepeljali v bolnico.

— **Število razprodaj v letu 1905.** Prijeti in razglasati razprodaje je pri nas dovoljeno le z oblastvenim dovoljenjem. Kdor napoveduje razprodaje, ne da bi imel dovoljenje, zakrivi prestopek, ki se kaznuje. Leta 1905. so bile vložene v Avstriji 503 prošnje za razprodaje; razprodaje so bile dovoljene v 321 primerih, 182 prošnji je bilo zavrnjenih. Leta 1904. je bilo vloženih 307 prošnji za razprodaje. Največ prošnji za razprodaje je bilo vloženih na Češkem, in sicer 200. Na Kranjskem se je podalo šest prošnji, dve razprodaji sta bile dovoljeni, štiri odlokjene; le na Solnograskem, Primorskem in v Dalmaciji je bilo število razprodaj manjše, v vseh teh deželah so bile oglašane po tri razprodaje. Brez oblastvenega dovoljenja se je v Avstriji l. 1905. napovedalo 162 razprodaj, dotični obrtniki so bili vsi kaznovani zaradi prestopka zakona o razprodajah. Na Kranjskem so bile tri obrtne stranke kaznovane zaradi kršitve tega zakona. Strogo postopanje napram razglasjanju oblastveno nedovoljenih razprodaj je povsem umestno in le na korist realnim trgovcem in obrtnikom, ki vsled takih mahinacij trpe občutno škodo. ■

— **Tamburaško društvo „Sleme“ iz Zagreba** priredi danes zvečer koncert v „Narodni kavarni“, jutri zvečer pa v hotelu „Iliriji“ v Kolodvorskih ulicah.

— **Tedenški izkaz** iz državstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. decembra 1906. Število novorojencev 25 (= 34,63‰) mrtvorojenc 1, umrlih 22 (= 29,48‰), med njimi je umrl za očipami 1, za jetiko 5, vsled mrtvouda 1, vsled samomora

1, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujev 7 (= 31,81‰), iz zavodov 11 (= 50‰). Za infekcijozimi boleznimi so oboleli, in sicer za očipami 5, za vratico 1 oseba.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 1 poslovodja manufakturne stroke, 2 potnika, 8 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke (boljša moč), 2 pomočnika železniške stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 4 kontoristinje, 1 blagajničarka vešča laščine, 2 prodajalci, 7 učencev. — Službe iščejo: 2 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 15 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 12 kontoristinje, 4 blagajničarke, 4 prodajalke.

— **Jugoslovanske novice.** —

Tisočletnica pokristjanjenja Bolgarske. Bolgarska slavi letos tisočletnico pokristjanjenja bolgarskega naroda pod knezem Borisom. Po inicijativi „Društva na blgarskitje publicisti“ se priredi ob tej priliki v Sofiji velika slavnost, ki se je udeleže vši oficijalni bolgarski krogi in vse bolgarski narod. Nato svečanost bodo povabljeni vši slovanski, pred vsem pa jugoslovenski narodi. Te dni se je sestal v Sofiji poseben odbor, da se posvetuje o pripravah za to svečanost. Predsedoval je temu sestanku predsednik „Društva na blgarskitje publicisti“ S. Bobčev. Posvetovanja so se udeležili odpolnec ministristva zunanjih del Dimitrov, delegat naučnega ministristva dr. N. Bobčev, odposlanec sv. Simeona Klement, predsednik „Slavjanske besede“ St. Kostov, zastopnika seminarja Bakalov in Cojetnikov, ravnatelj slikega učilišča Mrkvička in zastopnika društva bolgarskih publicistov G. Pejev, D. Hranov in dr. Petkov. Na seji se je sklenilo, da se pri sestanku navzoči konstituirajo kot slavnostni komite, ki bo izdelal načrt program za svečanost. Temu komitetu bo predsedoval sam naučni minister dr. Sismanov. Kot dan proslave se je določil 15. maj 1907.

— **Plesno šolo v hotelu „Ilirija“** je otvoril z dovoljenjem c. k. deželne vlade gosp. Adolf Prašek. Lahko rečemo, da je to prvi domačin, ki se je na Slovenskem posvetil tej stroki. S svojo veliko zmožnostjo imel je že dokaj lepih nastopov ter povsodi užival velike simpatije svojih učencev. Poučeval je ples, katerih ne poučuje nikdo drugi v Ljubljani ter aranžiral je največje plesne ter natopal je 6 let v Ljubljani kot mojster svoje stroke. Vsled tega je vsega priporočila vreden. Javne plesne vaje ima vsako nedeljo in prazniki v hotelu „Ilirija“ popoldne od 3–7. ure.

— **V panorama-kosmorami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“** je razstavljen od jutri dalje zanimivo potovanje po Štajerskem.

— **S plesišča.** Na novega leta dan se je bil neki desetnik tukajnjega trdnjavsko-topničarskega oddelka pri plesnem venčku v neki gostilni na Dolenjski cesti iz neznanega vzroka nekima njemu neznanima civilistoma tako zameril, da sta sklenili se nad njim maščevati. Ko je prišel zvečer, nič slabega sluteč, na Sv. Jakoba trg, ga zgrabi neka oseba odzad, druga mu potegne bodalo iz nožnice, potem pa žebita oba, ne da bi ju bil mogel desetnik dohiteti. Včeraj pa je policija oba napadalca izsledila in aretovala, in sicer sta bila delavec Anton Kom in hlapec Štefan Petrič. Bodalo se je našlo pri Petriču v postelji. Oba se bodela morala zagovarjati pred sodiščem.

— **Srbска čitalnica.** V snočnji številki, ob koncu poročila se je vrnila pomota. Pravilno je čitati: Vstopnina 30 vin. (ne: 40 vin.) in imajo pristop vši prijatelji srbske čitalnice.

— **Pored na cesti.** Ko je šla danes zjutraj ob 4. uri po „Ljubljanskem polju“ neka 24letna delavka v spremstvu svoje sestre v deželnemu bolnišnicu porodit, jo je na potu prehitelo in zagledalo je v svet pod milim nebom zdrav deček. Mater, kakor tudi novorojenčka so potem prepeljali z rešilnim vozom v tukajnjo deželno bolnišnico.

— **Tatyina.** Postreščku Iv. Baru iz Spodnje Šiške je njegova služkinja, neka mlada, simpatična dekle, ki je rekla, da je doma iz Celja, pokradla denarja in oblekla za skupno vsoto do 100 K in iz službe načinoma pobegnila.

— **Zatekel** se je pred sedmimi dnevi pes jažebečar, ki je bil last občinskega tajnika v Kočevju. Pes je temnorjave barve, ima na prsih, gobcu in nogah bele maroge, čuje na ime „Lukši“ in je vreden 200 K.

— **Delavske gibanje.** Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Hrvati, nazaj jih je pa prišlo 10. V Hebi je šlo 25, v Inomost pa 14 Hrvatov. Na Koroško je odpovedalo 17 slovenskih šumarjev.

— **Izkubljene in zajedno rodi.** Neka mama je izgubila 20 K vreden siv muf. — Hlapec Alojzij Plantarič je izgubil 5 krov vredno verigo. — Mestna uboga Ursula Ramovševa je izgubila zelen mošnjiček z vsebinom 6 krom.

— **Tamburaško društvo „Sleme“ iz Zagreba** priredi danes zvečer koncert v „Narodni kavarni“, jutri zvečer pa v hotelu „Iliriji“ v Kolodvorskih ulicah.

— **Tedenški izkaz** iz državstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. decembra 1906. Število novorojencev 25 (= 34,63‰) mrtvorojenc 1, umrlih 22 (= 29,48‰), med njimi je umrl za očipami 1, za jetiko 5, vsled mrtvouda 1, vsled samomora

1, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujev 7 (= 31,81‰), iz zavodov 11 (= 50‰). Za infekcijozimi boleznimi so oboleli, in sicer za očipami 5, za vratico 1 oseba.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 1 poslovodja manufakturne stroke, 2 potnika, 8 pomočnikov mešane stroke (boljša moč), 2 pomočnika železniške stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 4 kontoristinje, 1 blagajničarka vešča laščine, 2 prodajalci, 7 učencev. — Službe iščejo: 2 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 15 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 12 kontoristinje, 4 blagajničarke, 4 prodajalke.

— **Jugoslovanske novice.** —

Tisočletnica pokristjanjenja Bolgarske. Bolgarska slavi letos tisočletnico pokristjanjenja bolgarskega naroda pod kne

dolarjev. Indijanski agent Red Millard Osage pričel je med Indijance razdeljevati 310 000 dol., katera sveta jima pripada na obrestih 90 tisoč dolarjev, ne najemščini za njihove pašnike 70.000 in dol. 85.000 za uaravni plin in petrolo, katero se dobiva na njihovem ozemlju.

* **Zvit tat**. Na Saškem v Hofu je bil med stražniki nastavljen neki Švicar, o katerem so dognali, da je vломilec. Sam je namreč vlomil v baš tiste trgovine, kjer je stražil. Policija ne bi bila prišla stvari na sled, ker je bil vlomilec uniformiran, s iz Norimberka so došla pisma, ki so iskala Švicarja. Zvit tat je bil ušel baš iz prisilne delavnice.

* **Dajte deci medu**. Mnogi otroci so bledi in slabci, posebno tisti, ki hitro rastejo. Taka deca imajo veliko poželjevanje po sladkih rečeh. To je celo prav. Sladke reči imajo največ redilne snovi v sebi in se hitro prebavljajo. Najboljši sladkor je med. Dajajte deci pogostoma medu. Posebno pozimi vam ne moremo nobene druge reči za deco tako priporočiti, kakor med. Dajajte medu v mleko in na kruh in videli boste na licu vaše dece, da smo vam dobro svetovali.

* **Kako je perzijski šah ubog svojega zdravnika**. Ko je sedanjem perzijski šah Muzafer-ed-Din zasele bolhebit, ga je prosil njegov telesni zdravnik, Anglež dr. Lindley, naj ne obeduje več po orientalskem običaju, t. j. s prekrizanimi nogami na preprogah, temuč na stolu pri mizi sedeč, da bo bolje prebavljaj. Šah se je sicer kislo držal, a ker je bil sklenil, da bo poslušen pacient, se je ravnal prvi dan strogo po zdravnikovih predpisih. Drugi dan je bil dr. Lindley ravno med obedom poklican k šahu; takoj je opazil, da sta stol in miza postala čez noč nižja. Tretji dan sta bila še nižja, dokler ni šesti dan dvorni mizar dovršil svojega dela s tem, da je mizi in stolu popolnoma odzagal noge. Šah je sedel zopet na tleh, pred seboj je imel mizno ploščo, za seboj pa stolov naslanjač.

* **Milijonsko darilo za sredstvo proti raku**. Blagajnik ustanov za preiskovanje bolezni raka v Parizu je dobil od nekega novoporočenega para in milijon frankov kot prispevek za iskanje sredstva zoper raka.

* **Tatovi vsled slavohlepja**. Iz gimnazije v Essenu na Pruskom so izključili 13 dijakov, sinov iz boljših rodin, ker so si ustavonili roparsko družbo ter ropali in kradli ne zaradi dobičkarje, temuč, da se proslavijo, kdo bo izvršil predrznejošo tativino, ne da bi mu prišli na sled. K temu jih je dovedlo čitanje senzačnih romanov, v katerih se proslavljajo razni roparski čini. Vsekakor je bilo za zapeljane dečke izključenje prehuda kaznen, ker ravno sedaj bo morda kateri izmed njih res tat po poklicu.

* **Skrivnosten dogodek na Irskem**. V Cloufertu je čula neka orožniška patrulja, kako so pele pozno ponoči v cerkvi orgle. Poklicala je cerkovnika, s katerim je šla v cerkev in vse preiskala, a orgle so bile zakenjene, cerkev tudi in nikjer ni bilo žive duše. Podoben slučaj se je zgodil baje tudi že pred letom. Irci, ki mnogo drže na vraže, so zato zelo vznemirjeni, dokler se stvar ne pojasi.

* **Kako se iznebiš nahoda!** Proti nahodu se pripravi mnogo sredstev. Najpriprostenja pomoč pa je loj ali kaka druga mašča, s katero se namaže nos zvečer pred spanjem od zunaj in tudi v nosnicu kolikor je mogoče. Zdravniki poročajo, da mine nahod navadno že prihodnje jutro, gotovo pa mine takoj, če se namaže nos koj prvi večer, ko čutiš nahod.

* **Zločin kopališčnega zdravnika**. Ugledni zdravnik kopališča Wildung na Nemškem, dr. Rörig, je bil te dni na kolodvoru v Berolini artovan. Obdolžen je, da je operiral lepo bolniško strežako, da bi odpravil posledice njegovega občevanja žno. Dekle je vsled operacije umrl.

* **Vzgoja kmetskih deklet za gospodinjstvo** bi se pričeti morala pravzaprav že v šoli. Pri nas se sicer poučujejo dečki tukatama vsaj v najbolj potrebnem, kar se tiče njihovega prihodnjega stanu, za deklice pa se stori prav malo ali nič. In vendar bi bilo to neobhodno potrebno, kajti dobra gospodinjstva je prikmeti ravno tako važen faktor kakor je dober gospodar. Deklice bi se morale učiti v nadaljevalnem tečaju posebno v naslednjih predmetih: gospodinjstvu, kuhanju in pripravah jedil, šivanju, osobito krpanju, pranju, čiščenju, vzgoji otrok, oskrbi bolnikov, še posebno pa v mlekarstvu, svinjereji, kokosarstvu, vrtnarstvu. Seveda, imeti bi morali v ta namen učiteljice, ki so v teh stokah dovolj poučene. Zato ne bi bilo slabo, če bi se ti predmeti tudi na učiteljskih poučevali.

* **Kateri je norec?** V neki švicarski vasi je zblaznil mož, ki se je pisal Legrand. Vaški župan ga je poslal v spremstvo dveh občinskih odbornikov — eden je bil lovec, drugi pa pek — v blaznico v bližnje mesto. Spremljevalca pa sta po poti opažala,

da njun norec postaja čim dalje pametnejši ter sta se bala, da ga sploh ne sprejmejo v blaznico. Dolgo sta ugibala, kaj naj storita z njim; končno sta se odločila, da ga v goštinstvu opijanita, da bi morda v pijači neumno govoril ali se vedel. Mnogo so pili, toda med vsemi je ostal najtrenzejši in najpametnejši ravno — norec. In taki so šli potem v blaznico. Ker pa so se vsi trije obnašali tako smešno, ni mogel ravnatelj blaznice dognati, kateri med njimi je pravzaprav blazen, zato je brzjavno vprašal župana: „Kdo je med to trojico nor?“ Župan je odgovoril „Legrand“.

Brzjavni uradnik je zapisal besedo narazu „Le grand“ (veliki). Takoj je dal ravnatelj zgrabit lovca, ker je bil ta med njimi največji. Nič ni pomagalo protestiranje in razbijanje, oblekli so mu prisilni jopič ter ga zaprli v celico. Pravni norec pa se je znagoslavno vrnil s pekom domov.

* **Stolp se je zrušil**.

V Parlermu je vihar zrušil stolp cerkve „Buon riposo“. Stolp je padel na sosedni ženski samostan ter zasul devet nun v njihovik celicah. Orožniki in ognjesci so jih rešili, in sicer le malo poškodovane. Čudno, da še ni „Slovenec“ zlobnega tega „čudeža“.

* **Pošta in brzjav leta 1905**. Avstrijsko trgovinsko ministrstvo je nedavno izdalo štatistiko o delovanju pošte in brzjava v letu 1905. V celi državi je bilo 8480 poštnih uradov, 29790 privatnih prodajalnic za vrednotnice, 36.956 škrinjic za pisma, 538 poštnih odpošiljal na kolodvorih, 2481 na državnih cestah, 6305 brzjavnih uradov z 209.090 km brzjavne zice (l. 1904 188.157), 335 mestnih telefonskih mrež in 467 telefonskih central s 53.050 telefonskih govorilnic. Interurban telepon je imel 25.549 km telefonskih žic. Uslužbenih je bilo pri poštnih in brzjavnih uradih 57.028 oseb. Sprejela, oziroma oddala je pošta v l. 1905 1.425.290 950 pisemskih pošiljatev (v letu 1904. 1.421.107 290), in sicer 700 595 440 pisem, 461.955.060 dopisn., 166.051.450 tiskovin, 310.060 poslovnih papirjev, 19.349.260 vzorcev blaga in 73.059.680 pošiljatev, ki so bile odposlane brez vsakršne pristojbine. Priporočenih pošiljatev je bilo 52.122.760. Vplačanih je bilo 31.975.978 poštnih nakaznic, izplačanih pa 33.541.549. Časopisov je odpolnila 204.069.300 (v letu 1904. 144.985 800). Pošta je prodala 1.183 734.651 poštnih vrednotic. Brzjavni urad so odposlali 18.247.444 brzjavk (l. 1904 17.220 837). Telefonski urad je posredoval 165.153.597 lokalnih in 164.158.597 interurbanih razgovorov ter odpolnil 1.799.770 brzjavk, 40.678 fonogramov in 3854 brzjavnih aviz.

* **Bodočnost egiptovskih piramid**.

Skoz veke so vzdigovalo piramide veličastno iz blede egiptovske pustunje. Vsi narodi so se divili močnim spomenikom starih Egipčanov, a sedaj bodo izgubili tudi svoj bajni kras. Egiptovska vlada je namreč dovolila, da se v nedogledni ravnni, ki se razprostira od Eskeiba do Nila, v kateri počivajo v solnčnem žaru zagonetne sfinge, zgrade moderne palace, hoteli itd. Ustanovila so se društva, ki se bodo okoristila s slikovitim krajem ter okoli piramide Giseka postavila kolo modernih ameriških stavb.

* **105letna žena se je navečala moža**.

Pred sodiščem v Kanzasu je prišla 105letna Marta Mund ter zahtevala zakonsko ločitev od svojega 98letnega moža, ki jo je pred dvemi leti zapustil ter začel lahkoživo in potratno živeti. Starka je rekla: „Mojega moža starost ni naučila pameti. Lahkomišljen je in nemara več za-me. Jaz pa sem mu do današnjega dne ostala zvesta, a sedaj bi tudi jaz rada dobila nazaj svojo svobodo, dasi se ne mislim več možiti.“ Sodišč je upoštevalo njene razloge ter jo ločilo od njenega nezvestega moža.

* **Iz šole**.

Strog in pedantičen profesor je popravljalo šolske zvezke. Tako v prvem zvezku je manjkal pivnik, na kar je z ogrejanjem debelo opozoril v zvezku „Pivnik!“ A tudi drugi zvezek je bil brez pivnika, tretji istotako, četrti tudi, peti tudi itd. do konca. Profesorjeva jeza je naraščala, ker si tolike zaniknosti ni mogel drugače tolmačiti, kakor da so se dijaki zarotili, da ga ujeze. Ko je prinesel zvezek nazaj, napravil je celeno razredu primerno pridigo z gromom in treskom. A dijaki so po vrsti vzdigli zvezke, in v vseh so bili pivniki, le zadnji je bil brez njega. Stvar se je pojasnila sledče: Prvi zvezek vrhu kupu je bil res brez pivnika, in njegov lastnik je zaslužil redči spomin. Profesor pa je vzel iz drugega zvezka pivnik, da je posušil korekturo v prvem; in sedaj seveda ni našel v drugem zvezku pivnika, da pa posuši korekturo v njem, vzel je pivnik iz tretjega zvezka itd.

* **Silvestrov vočer v Newyorku**

se praznuje kolikor mogoče hrupno in z velikimi pojedinami. Letos je

bilo v hotelu Waldor zbranih vsega skupaj 9000 gostov. V privatnih hišah so bile ekscentrične pojedine, med katerimi je bila najimenitnejša veselica milijonarke gospe Minnie Griffin. Vsak gost je prinesel seboj preščka, kunci, papigo ali kako drugo žival. Ljudje in živali so jedli skupaj pri eni in isti mizi; vseh navzočih preščkov je bilo deset. Vsem živalim so nosili najraznovrstnejša jedila in jim najskrbnejše stregli. Tudi Mark Twain je dal slavnost din, na katerem je bil oblečen v belo salonsko obleko in privelan na majhnega moža, oblečenega v satanov kostum. Mark Twain je izjavil, da je to njegova slabša polovica, katere slabim vplivom je podprt v vkljub vsem dobrim skleptom. Ta slabša polovica je začela nato piti in po vsakem kozarcu je bil Mark Twain bolj natrkan, dasi je sam pil samo vodo.

* **Nečakinja Napoleona III.**

gledeščna igralka, Markiza Morny, nečakinja Napoleona III. je sestavila egiptovsko pantomimo, v kateri je tudi sama nastopila, in sicer v gledališču Rouge. Bivša carica Evgenija je prosila markizo, naj opusti svojo namero, toda markiza je ni hotela slišati. Pri njenem nastopu je nastal v gledališču škandal, kakršnega še ni bilo v pariškem gledališču. Ko je nastopila markiza v moški vlogi, je zadonelo po celem gledališču: Ven ž njo! Nočemo je videti! Na oder je letela repa, zate glave, krompir, blazine iz lož, škatle užigalne itd., dokler ni zastor padel. Ko pa je občinstvo zagledalo v neki loži ljubimca od svojega moža ločene markizke, se je navililo nanj s palicami. Z velikim naporom se je policiji posrečilo, ubraniti napadenega pred razjarjenim množico.

* **Dobra kritika škoduje**.

Nenavaden slučaj, da si je gledališčni ravnatelj prepovedal dobro kritiku, se je zgodil v Helsingforšu. Ravnatelj Dietrich ondotnega ruskega gledališča se je namreč pritožil v „Fin. Gazi“, da uredniški kritik preveč hvali predstave njegove družbe. S tem pa spravljaj njega kot ravnatelja v največjo zadredo; zakaj ako hoče potem sam kaj malega popravljati svojim igralcem, sklicujejo se igralci v zavesti svoje vrednosti na časopis, ki jim črno na belem potrebuje, da so nezmotljivi. Zato prosi naj ne bo kritika vedno tako ugodna.

* **Ibsenov grob**.

Na grob Henrika Ibsena je dal njegov sin Sigurd Ibsen, bivši državni minister, postaviti granitni obelisk skoraj 6 metrov visok. Obelisk ima samo napis „Henrik Ibsen“.

* **Raztresenost**.

Profesor, ki vstopi v sprejemno sobo in se vidi v ogledalu:

„S kom imam čast govoriti?“

* **Mož z več ko sto ženami**.

V Buffalu so po večletnem brezuspečnem zasedovanju vendar prijeli znamenega zobotehnika Witzhoffa, ki je po Ameriki, Angliji in Franciji poročil nad 100 žen. Po poroki je vsaki ženi kmalu izvabil ali pa tudi ukral doto ter pobegnil. Ena njegovih žen, ki ji je odnesel 60.000 K, ga je iskala tri leta ter ga sedaj našla in izročila policiji.

* **Gospodarstvo.**

* **Mestna hranilnica v Kranju**.

V mesecu decembru 1906 je 375 strank vložilo 97.470 K 09 v, 299 strank dvignilo 108.762 K 11 v, 16 strankam se je izplačalo posojil 131.700 K, stanje hranilnih vlog 4.072.810 K 76 v, stanje posojil 2.433.081 K 17 v, denarni promet 673.503 K 43 v.

* **Dobavni razpis**.

C. kr. trgovinsko ministrstvo naznana trgovski

in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 19. januarja 1907 v Fa-

brica de Armas de Oviedo vršila po-

nudbena razprava za dobavo 10.000

komadov orehovega oblesja za Mau-

serjeve puške in drugih predmetov

(olja, oglja i. dr.) za Fabrica de Ar-

mas de Oviedo v Španiji.

* **Poslano.***

Gg. Dj. Radulović in D. Mi-

lieviću, črkostavcem v tiskarni g.

A. Slatnerja v Kamniku.

Blagovolila sta me obrekovati in

očrneti pri našem g. delodajalcu, češ,

da sem na dan 1. jan. t. l. v družbi

z „barabami“ napadel ter pretepal na-

šega tovarnika P. K., kakor tudi, da

sem nevaren vajinem življenju

Očrnila sta me, ko sta še trdila pri

g. delodajalcu, da so me kot stavca

v „Kat. tiskarni“ v Ljubljani — vrgli

ven. Za obrekovanje in žalitev časti

sem ukreplil potrebitno pri slavenu

c. kr. sodišču v Kamniku. Vajin namen

je, da me moralno in materialno uni-

čišča! To se vidi iz tega, ker sta Vidva

zahtevala od g. delodajalca, da naj

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 5. januarja 1907.

Naložbeni papirji.

42% majska renta	99 25	99 45
42% srebrna renta	100 15	100 36
4% avstr. kronska renta	117 23	117 49
4% zlata	98	98 2
4% ogrska kronska renta	114 70	114 90
4% zlata	98 90	99 90
4% posojilo dež. Kranjske	104 50	101 50
4% posojilo mesta Splet	99 85	100 85
Zadar		
41/2% bos.-herc. železniško		
posojilo 1902	99 90	100 90
41/2% češka dež. banka k. o.	99 60	99 70
41/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100 10	100 10
41/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100 50	101 50
41/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	105-	106-
41/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100-	100 50
41/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-	100 15
41/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100-	100 20
41/2% obl. češke ind. banke	100-	101-
4% prior. lok. želez. Trst. Poreč	99 90	99 75
4% prior. dolenskih žel.	315-	316 30
3% prior. juž. žel. kup. 1/1/	100 65	101 65
41/2% avstr. pos. za žel. p. o.		
Srečke		
Srečke od 1. 1860/	216-	218-
od 1. 1864	263-	29-
tizske	152 85	154 85
zem. kred. I. emisije	279-	283 40
ogr. II.	287 75	297 75
ogrskie hip. banke	212-	240-
srbske à frs. 100% turške	101-	103 50
Basilika srečke	165 4-	166 40
Kreditne	22 60	24 60
Inomoške	449-	459-
Krakovske	78-	82-
Ljubljanske	90-	94-
Austr. rdeč. križa	65-	62-
Ogr.	46 25	48 25
Rudolfove	27 50	29-
Salcburške	57	59-
Dunajskie kom.	74	80-
Delnice.	500-	509-
Južne železnice	176 50	177 50
Državne železnice	692 25	693 25
Avstr.-ogrskie bančne deln.	1780-	790-
Avstr. kreditne banke	690-	691-
Ogrske	838-	839-
Zivnostenske	243 5-	244 50
Premogokov v Mostu (Brüx)	751-	754-
Alpinke montan	629 75	630 75
Praške žel. ind. dr.	680-	65-
Rima-Murányi	574 50	575 50
Trboveljske prem. družbe	280-	284-
Austr. orožne tov. družbe	550-	560-
Češke sladkorne družbe	146-	148 20
Valeč.	11 34	11 39
C. kr. cekim	19 11	19 13
20 franki	23 60	23 58
20 marke	24-	24 08
Sovereigns	117 55	117 75
Marke	95 50	95 70
Laski bankovci	2 52	2 53
Rublji	4 84	5-

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 5. januarja 1907.

Ternitza.

Pšenica za april	za 50 kg K	7 47
Rž	50 "	6 72
Koruza " maj 1907	50 "	5 13
Oves	50 "	7 40

Efekativ.

Zdržno.

Meteorologično poročilo.

Temperatura nad morjem 06:00. Srednji srednji tlak 786,0 mm

prosinec	čas opazovanja	stanje barometra	temperatura v °C.	vetrovi	nebe
		mm			
4. 9. st.	735 4	0 8	sl. jvzh.		meglja
5. 7. aj.	740 2	- 1 0	sl. jug		meglja
5. pep.	742 6	- 0 3	sl. vzh		oblačeno

Srednja včerajšnja temperatura: 12, nevreme: -27° — Padavin: mm 42

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje in izražene sožalije povodom bolezni in smrti naše preljuhe matere, oziroma sestre in teče, gospode

Terezije Mazgon

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in za darovane krasne vence izrekem tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo presrno zahvalo.

V Mokronugu, 11. decembra 1906.

82 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti gospoda

J. Župčića

brvica v Radovljici

bodi izrečena iskrena hvala slav. plan. psvskemu društvu „Triglav“ v Radovljici, ki je dragega pokonjika spremilo k zadnjemu počitku, srčna hvala tudi vsemu občinstvu, ki ga je spremilo do hladnega groba.

V Ljubljani, dne 5. januarja 1907.

33 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti g

Lokal

pripraven za kakega urarja se odda takoj ali za februar v Kolodvorskih ulicah.

Stanovanje

s 3 sobami in pripadki se takoj ali za februar termen odda na Komenskega ulice 28.

71-1

Kdo, pove upravn. „Slov. Naroda“.

Prav lep, pravi 70

bernhardinec

Simesec star, se proda v Kolodvorskih ulicah št. 7 v Ljubljani.

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krovov ljubljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je tako zanimiva ter izborno opisuje dogodek neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Deželna vlada za Bosno in Hercegovino.

Št. 221.450 II.—III.

Razglas.

Da se izvede pavšaliranje desetine v Bosni in Hercegovini, se bo v letu 1907 oddalo

večje število mest za geometre

na dobo enega leta z letno plačo 2800 K in z dijetnim, potnim in delavnim pavšalom mesečnih 180 K za čas dela na prostem.

Poleg tega dobe ti nastavljeni potocvalne struške za tja in nazaj povrnjene in dobe tudi po končanem zadovoljivem službovanju primereno nagrado.

Prosilci za omenjena mesta naj takoj, najpozneje pa

do 31. januarja 1907

naslavljajo na deželno vlado v Sarajevu svoje prošnje, ki jim je priložiti krstni (rojstveni) list, domovnico, zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti za delo na prostem, daje dokaz o tehnični izobrazbi in pa znanje kakega slovenskega jezika (hrvaščine, srbsčine, slovenščine, češčine, poljsčine itd.).

Prošnje se imajo kolovati z bosensko-hercegovskim kolkom za 1 K, priloge pa, ki niso že kolkovane s kakim avstrijskim ali ogrskim kolkom, s kolkom za 20 vin.

Kdor nima bosensko-hercegovskih kolkov, naj pa primeren znesek priloži v denarju.

Največja izbira

najboljših in najcenejših

dvočoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Velenje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave.

256-1

IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Hupfeldovi glasbeni instrumenti

stope glede

preproste, praktične konstrukcije nerazrušljive stanovitnosti elegantne žarene oprave odlične premenljive glasbe nedosežno na prvem mestu.

Vsek hotelir, kavarnar in gostilničar, ki bi rad povzdigni promet v svojem podjetju in s tem prevedel še več jedil in pijač, naj si da zastonj in poštne prosto dopolniti mojo brošuro „Hundert Zeugnisse über Hupfeldsmusikwerke“.

Zadnja novost

Helios orchestrion
z električnim obratom. Nadomešča majhno vojaško godbo. Vsak instrument se lahko posamezno odstavi, tako da igra klavir sam.

Hupfeldov Phonoliszt

najboljši umetni piano na svetu. Sijajna naložba glavnice. Vsekdaj pripravljena zabava za goste. Prospekt zastonj in poštne prosto. Obsežne platične olajšave. Za gotova plačila visok rabat.

3782-4

Ludvik Hupfeld deln. družba
na Dunaju, VI, Marijhofferstrasse 7-9.

V Evropi prva in najstarejša tvornica električnih klavirjev in orchestrionov.

3782-4

najboljši umetni piano na svetu. Sijajna naložba glavnice. Vsekdaj pripravljena zabava za goste. Prospekt zastonj in poštne prosto. Obsežne platične olajšave. Za gotova plačila visok rabat.

3782-4

ni gospod, ki je pred tednom svoj dežnik s svilinatim zamenjal v kavarni „Evropi“, se naproša da ga istotam odda.

77-1

Sprejme se takoj izurjena prodajalka v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

Sprejme se takoj izurjena

prodajalka

v trgovino mešane stroke.

Ponudbe sprejema Peter Sitar, Jesenice.

65-1

RAZGLAS.

Pri izrebanju 600 številk arečki loterijskega posojila mesta ljubljanskega, ki se je vrnilo po žrebalnem načrtu dne 2. januarja 1907 so bile vložene nastopne številke:

Št. 67836 z dobitkom	40000 K.
" 12246 "	4000 "
" 13110 "	1000 "
" 14843 "	1000 "
" 34220 "	1000 "
" 45660 "	1000 "
" 71551 "	1000 "

Št. 296, 1027, 1191, 1209, 1355, 1523, 1604, 1626, 1667, 1670, 1693, 1892, 1894, 1968, 2250, 2523, 2626, 2759, 2977, 3075, 3180, 3199, 3474, 3604, 3660, 3676, 3820, 3975, 4202, 4231, 4727, 5028, 5042, 5208, 5332, 5771, 5860, 5878, 5900, 6075, 6077, 6130, 6491, 6548, 6584, 6745, 6813, 6840, 7100, 7233, 7254, 7268, 7299, 7304, 7385, 7450, 7484, 7513, 7518, 7614, 7819, 7928, 8023, 8104, 8143, 8163, 8234, 8373, 8445, 8923, 9281, 9293, 9556, 9609, 9717, 9734, 9780, 9823, 9863, 9875, 10018, 10042, 10105, 10350, 10460, 10688, 10735, 11019, 11044, 11064, 11184, 11260, 12040, 12498, 12636, 12905, 13053, 13066, 13186, 13598, 13599, 13731, 13830, 13860, 14198, 14777, 14881, 14890, 14907, 14997, 15004, 15047, 15073, 15248, 15679, 15923, 15969, 16006, 16064, 16557, 16645, 16722, 16799, 17018, 17232, 17539, 17557, 17697, 17703, 17759, 17859, 18149, 18439, 18745, 19327, 19464, 19750, 19810, 19936, 19947, 19985, 20070, 20078, 20154, 20224, 20311, 20321, 20409, 20483, 20752, 20784, 20789, 20954, 21229, 21432, 21547, 21738, 21969, 22137, 22139, 22190, 22544, 22656, 22730, 23066, 23135, 23351, 23363, 23373, 23671, 23700, 24037, 24062, 24081, 24112, 24133, 24225, 24248, 24442, 24513, 24831, 24871, 25043, 25096, 25211, 25336, 25408, 25712, 25954, 26053, 26120, 26124, 26324, 26768, 26885, 26891, 27012, 27044, 27331, 27409, 27774, 27799, 27914, 28019, 28027, 28185, 28313, 28382, 28402, 28736, 29044, 29220, 29416, 29817, 29860, 30150, 30211, 30317, 30360, 30400, 30697, 30836, 31011, 31046, 31306, 31479, 31706, 32261, 32361, 32558, 32724, 32780, 32992, 33080, 33194, 34172, 34207, 34395, 34440, 34463, 34516, 34554, 34582, 34661, 34683, 34738, 34769, 34778, 34805, 34902, 35049, 35059, 35088, 35184, 35570, 35623, 35746, 35756, 35848, 35866, 36033, 36086, 36127, 36188, 36200, 36287, 36673, 36704, 36739, 36814, 36838, 36857, 36872, 36886, 37104, 37226, 37229, 37470, 37480, 37822, 37859, 37924, 37972, 38138, 38149, 38321, 38381, 38395, 38578, 38902, 38965, 39119, 39169, 39196, 39287, 39308, 39468, 39503, 39563, 39620, 39625, 39722, 39729, 39827, 40006, 40034, 40116, 40150, 40212, 40245, 40270, 40277, 40453, 40484, 40729, 40912, 40955, 40980, 41130, 41213, 41496, 41955, 41963, 42080, 42084, 42358, 42704, 42908, 43131, 43139, 43188, 43197, 43226, 43235, 43550, 43674, 43800, 43821, 44023, 44302, 44338, 44412, 44460, 44621, 44678, 44728, 44900, 44973, 44992; 45061, 45150, 45334, 45724, 45832, 45870, 45911, 45917, 46002, 46054, 46111, 46426, 46466, 46479, 46610, 46793, 46963, 47159, 47738, 47752, 47763, 47768, 47910, 47966, 48238, 48287, 48584, 48752, 49089, 49431, 49529, 49730, 49744, 49906, 49988, 50212, 50380, 50399, 50457, 50489, 50544, 50603, 50674, 50739, 50851, 50873, 50903, 51002, 51034, 51057, 51300, 51391, 51419, 51496, 51751, 51752, 51811, 51853, 51916, 51944, 51989, 52186, 52250, 52273, 52310, 52311, 52615, 52835, 52901, 52950, 53126, 53210, 53236, 53291, 53428, 53528, 53701, 53946, 53968, 54008, 54164, 54187, 54548, 54741, 54825, 54908, 54945, 55042, 55093, 55099, 55125, 55274, 55299, 55698, 56130, 56141, 56562, 56365, 56590, 56673, 56842, 57367, 57405, 57580, 57770, 57840, 58307, 58590, 58694, 58787, 58843, 59051, 59181, 59290, 59335, 59337, 59566, 59609, 59642, 59677, 59678, 59720, 59864, 59885, 59931, 59998, 60012, 60045, 60327, 60638, 60675, 60771, 60970, 61033, 61070, 61424, 61929, 62713, 62807, 62831, 63059, 63169, 63272, 63422, 63562, 63567, 63612, 63778, 63826, 63836, 63907, 64079, 64095, 64427, 64606, 64617, 64642, 64765, 64868, 64944, 65020, 65134, 65176, 65314, 65420, 65577, 65581, 66125, 66376, 66427, 66437, 66639, 66670, 66689, 66762, 66815, 66885, 66976, 66996, 67075, 67109, 67110, 67471, 67527, 67533, 67537, 67592, 67787, 67945, 68006, 68010, 68029, 68465, 68574, 68714, 68840, 68912, 69076, 69247, 69493, 69696, 70145, 70155, 70230, 70286, 70309, 70539, 70546, 70555, 70682, 70765, 70785, 70788, 71166, 71206, 71273, 71311, 71522, 71540, 71665, 71689, 71754, 71947, 72284, 72432, 72527, 72938, 73303, 73519, 73700, 73701, 74041, 74110, 74158, 74269, 74307, 74334, 74793, 74957, 74967

z dobitki po 60 krov.

Od doalej izrebanih številk se še niso realizirale:

Št. 71763 z dobitkom	50000 K.
" 3326 "	40000 "
" 27127 "	1000 "
" 41027 "	1000 "
" 46335 "	1000 "

Št. 51, 127, 135, 475, 545, 552, 757, 1090, 1252, 1382, 1871, 1951, 2088, 2586, 2790, 2891, 2938, 2968, 3015, 3119, 3210, 3316, 3387, 4020, 4066, 4353, 4545, 4676, 4704, 4758, 4774, 4790, 4992, 5098, 5207, 5590, 5707, 5833, 5966, 6002, 6218, 6401, 6422, 6441, 6453, 6665, 6693, 7253, 7521, 7647, 7713, 7945, 8258, 8578, 8794, 8819, 8930, 9159, 9429, 9435, 9635, 9701, 9721, 9735, 9744, 9770, 9796, 9855, 9882, 9929, 9961, 10060, 10210, 10264, 10353, 10587, 10691, 10696, 10740, 10778, 10888, 10895, 11287, 11564, 11579, 11641, 11676, 11877, 12274, 12394, 12522, 12873, 13019, 13209, 13223, 13243, 13315, 13354, 13424, 13441, 13862, 13977, 14003, 14093, 14338, 14412, 14447, 14751, 14830, 14943, 15011, 15059, 15430, 15682, 15921, 16065, 16069, 16094, 16130, 16292, 16386, 16391, 16423, 16504, 16578, 16639, 16787, 17026, 17036, 17077, 17161, 17184, 17367, 17501, 17561, 17578, 17809, 17892, 18014, 18032, 18160, 18231, 18464, 18621, 18763, 18790, 18799, 19272, 19284, 19300, 19314, 19403, 19738, 19775, 19889, 19919, 20366, 20426, 20713, 20785, 20879, 21256, 21299, 21382, 21400, 21493, 21665, 21795, 21853, 21900, 22506, 22591, 22679, 22688, 22755, 22811, 22862, 22884, 22890, 23059, 23433, 23613, 23735, 23746, 23775, 24277, 24702, 24787, 25002, 25233, 25345, 25399, 25485, 25609, 25695, 26232, 26591, 26616, 26530, 26643, 26691, 26847, 27048, 27092, 27130, 27244, 27257, 27299, 27419, 27423, 27637, 27871, 27879, 27880, 28238, 28337, 28410, 28482, 28487, 28574, 28673, 28758, 28763, 28820, 29028, 29151, 29201, 29301, 29320, 29418, 29510, 29527, 30061, 30160, 30194, 30534, 30543, 30627, 30760, 30903, 31007, 31013, 31038, 31131, 31535, 31563, 31760, 31815, 32083, 32112, 32349, 32367, 32501, 32736, 32757, 32956, 33145, 33368, 33641, 33660, 33672, 33814, 33888, 33954, 33993, 34106, 34129, 34668, 34694, 34706, 34723, 34871, 34967, 35005, 35028, 35033, 35136, 35164, 35288, 35499, 35526, 35658, 35666, 35675, 35782, 35793, 35900, 35921, 36032, 36143, 36222, 36253, 36323, 36464, 36715, 36901, 37059, 37349, 37481, 37566, 37617, 37934, 38168, 38214, 38220, 38322, 38712, 38715, 38800, 38862, 38867, 38977, 39033, 39115, 39297, 39367, 39415, 39425, 39945, 40118, 40414, 40455, 40567, 40662, 40665, 41132, 41231, 41313, 41360, 41368, 41468, 41706, 41739, 41800, 42113, 42125, 42533, 42619, 42625, 42864, 43126, 43184, 43254, 43643, 43876, 44118, 44123, 44275, 44345, 44481, 44535, 44654, 44980, 45528, 45621, 45655, 45820, 45856, 45908, 46041, 46092, 46218, 46322, 46380, 46395, 46606, 46703, 46719, 46811, 47024, 47357, 47445, 47734, 48056, 48264, 48641, 48790, 48884, 48920, 4895

Novost!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

1009
17

Krošnjarji-agenti

se proti visoki proviziji ali stalni plači isčejo takoj za prodajanje patent. predmata. Ponudbe pod „A. E. 104“ odpošilja Rafael & Witzek Dunaj L. Graben 28. 3616-14

Spretno kontoristično

z lepo pisavo in s popolnim znanjem slovenske in nemške korespondence, stenografske in drugih pisarniških del sprejme takoj tukajšnjo trgovina.

Ponudbe pod „Spretna 1907“ na uprava. „Slov. Naroda“. 4662-3

Triumph-štidelna ognjišča

za gospodinjska, ekonomijo i. t. dr. v vsakdanji izpeljavi. Ze 30 let so najbolje priznana. Prisnana tudi kot najboljši in najtrajnejši izdelek. Največja prihranitev gojiva. Specjaliteta: Stidelna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Cenik in proračun na razpolago. Glavni katalog franko proti določenim namakom. 1435-38
Točarna za štidelna ognjišča „Triumph“
F. Goldschmidt & Söhne
Mela 18, Goroden, Austria

Stanovanje

veliko ali manjše se s 1. prosincem sli s 1. svečanom s pritiskom odda na Zaloški cesti (Vodmat) št. 15.

Prodajalna

s poleg ležičnim stanovanjem, kletjo, skladiščem in drvarnico se s 1. prosincem ali s 1. svečanom odda.

Dve veliki kleti se tudi takoj oddaste.

Več se pozive v I. nadstropju (na mostovžu). 4627-3

Svoji k svojim!

Opozarjam vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvaško zavarovalno združbo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premioline, živine in pribelke proti ognju po najnižjih cenah. 2009-32

Vsa pojasnila daje:

Podružnica „CROATIE“ v Trstu.

Zastopniki se isčejo po vseh večjih krajih Štajerske in Koroške.

za Kranjsko sprejema vsa zavarovanja in isče potnikov in posredovalcev pod ugodnimi pogojimi.

Zastopstvo „CROATIE“ v Ljubljani

Cesta na juž. železnico št. 26.

Kdor bi zemljjišče ali kupčijo vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljjišče, pensionate, graščine, mlince, opekarnice, hotele, gostilnice, kmetska posestva rad prodal hitro in diskretno ali rad najel nanja posojilo, naj se je najprej zaupn obrene na prve vrte strokovno strogo reeleno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir (Internaz. Geschäfts-Courier)

v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstvo po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačnega obiska zaradi natančnejše do menitev in ogledanja, prosimo za takojnje obvestilo.

53-1

Novost!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

1009
17

Dobrakuharica

je izšla spisala Minka Vaščeva je izšla v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in teže kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdo in eleganco v platno vezana. Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaka stalična, literarna kritika za adi lepega lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenačadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

59 1

Trgovski pomočnik

obec dež jezikov zmožen, dober manufakturist, kot samostojna moč in učenec s primerno šolsko izbravo se sprejmeta pri trdki Ludovik Sm le, Sevnica.

4718-3

Vglašuje glasovirje!

dobro in ceno, preglaševanje brezplačno

G. F. Jurasek

prvi kranjski ubiralec glasovirje v Ljubljani, Stari trg 17 II. nadst. Prevzame tudi igranje na glasovir pri veselicah.

4040-9

Talanda Ceylon čaj

Marka prve vrste.

Ugaja vsakemu poznavatelju. Dobi se v zavojih a 20 b in K 2—

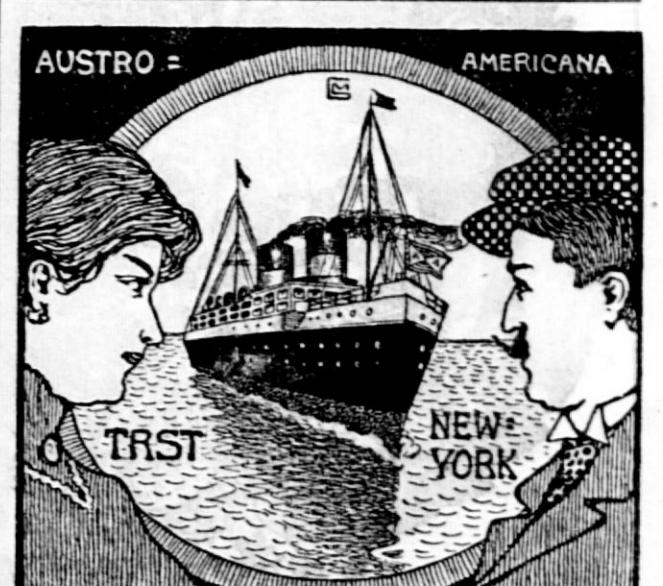
Vsak dan sveže, najfinnejše

pustne kroje

4701-3 priporoča Rud. Kirbisch

slaščičar

Ljubljana, Kongresni trg.

Potnik v Ameriko
Kateri zelijo dobro, po ceni in za neslovo potovati naj se obrnejo Simon na Kmetek v Ljubljani, Kolevorske ulice 26. Sakska poslana daje se brezplačno.

Novi živinski sejmi se pričnejo

vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z dne 17. novembra 1906 št. 21.084

U Kandiji pri Novem mestu na Dolenjskem dne 17. januvarja leta 1907.

Ti sejmi se bodo vršili za uprežno in kralno živino s prodajo prašičev

vsak četrtek po 15. vsakega meseca

oziroma tudi 15., ako pade na četrtek. V drugih četrtkih v vsakem mesecu se omeji pa sejmi, oziroma tržen dan, samo na prodajo prašičev in drobnice. **Dogon živine se prične in sicer za prašiče** v dobi od 1. aprila do 15. maja, in od 15. avgusta do 5. urij zjutraj. V dobi od 15. maja do 15. avgusta ob 4. urij zjutraj, in od 1. oktobra do 1. aprila pa ob 6. urij zjutraj, ter se konča ob 8. urij dopoldne.

Dogon konj in goveje živine pa se prične ob 9. urij zjutraj in se konča ob 12. urij dop.

K prav obilni udeležbi prodajalcev, kar kor tudi kupcev, vabi krajni gospod. odbor v Kandiji pri Novem mestu.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2,000 000.—

Rezervni zaklad K 200.000.

sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestajo od dne vloge do dne vzdiga; 12-2 obenem zvišuje obrestno mero starib vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začenši s 1. novembrom t. l.

Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

priprava svoje

Telefon št. 163.

izborni pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon štev. 187.

1606-58

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izborne

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Številka telefona 210.

4612-26

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Mehaniške pletilnice in trgovci s pletivom
kupujejo pletivo (pavolo ali volno) najugodnejše in najpripravnije v

Prvi tvcrnici za pletivo

Broschke & Co. Liberce na Českem.
Vzoreci zastopaj.

4648-2

Voznja traja dne 6 dni izvršna prilikaza potovanje je in ostane z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki "Amerika" 24,000 ton, "Kaiserin Augusta-Victoria" 25,000 ton toraj se enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami Pojasnila daje zastopnik: Fr. Seunig, Ljubljana Kolodvorske-ulice štev. 28 Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeltek, torek in četrtek v tednu.

Cene brez konkurence!

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič

Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporoča največjo
zalogu

3662-19

nagrobnih vencov
in
trakov z napisimi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in težno.

Redko ugodna naložba glavnice.

Sesteru svojih rudniških delnic (kuksov) premogovniške združbe Wördl, z razvidom na lep donos, ki jih konzorcij oddaja samo v prav omejenem številu po 2500 K za kos, prodam zaradi hipne zadrege po 2200 K.

Inženir Teodor Doctor
v Podgori pri Gorici.

4667-5

Pred
nakupom
oglejte si velikansko
sukneno
zalogu ♦
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
ulice štev. 5.
Ostanek pod ceno!

Kaj se je v znamenju draženja pocenilo?

Ceres jabolčnik!

Zaradi izdatne letošnje sadne letine, tudi CERES jabolčnik lahko oddajamocene. samo nudi zaradi učinka na zdravje in zaradi neprimernega slastnega sadnega vonja to kar mladi in star, ubožni in bogati 4682-1 o o o zahtevajo od idealne osvezilne in zdrave pižne. o o o Dobiva se v vseh delikatesnih, detajnih trgovinah, drogerijah in lekarnicah. CERES jabolčnik je tehnično in praktično brez alkohola in nima niti najmanjših primesi. Gostilničarjem, hotelirjem in kavarnarjem, ki bi radi uvedli CERES, pošilja na zahtevo ponudbe

Juri Schicht, deln. dr.
Oddelek: Živilnice CERES, Ustje, tvornica Ringelshain.

Kaj loče majhen sem mizio!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pozor!
Pristna samo v izvirnih
zavojih z imenom
Kathreiner.

V prid zdravju naj bi
nihče ne pil močno razburjujoče zrnate kave nemešane.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava
se je že izra mnogo let obnesla
za najokusnejšo primes, ki
je lahko prebavna, redilna in
krvotvorna, speti zdravje
in obenem dela
kavino pijačo
milo in prijetno.

Varstvena znamka:
Slika župnika Kneippa.

Oroke
bi bilo samo še
navajati
Kathreinerjeve
kave.

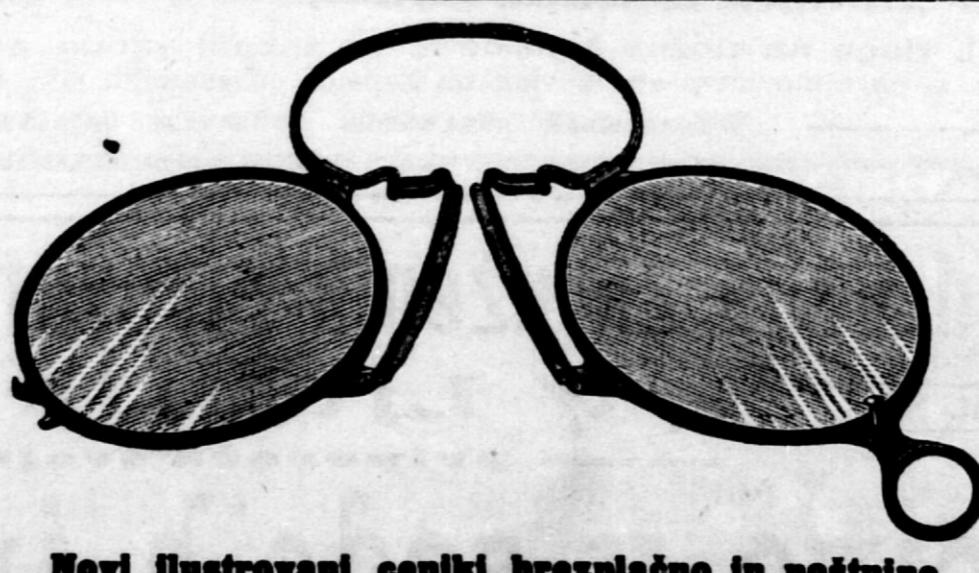
Optični zavod

FR. P. ZAJEC

LJUBLJANA

—Stari trg 26.—

Priporoča svojo veliko zalogo
raznih optičnih predmetov kakor:
razl. očala, ščipalce, dal-
nogleda, toplomere, zrakome-
re, povečalna stekla,
alkoholometre, vremenske
hljšice, vase vodoravnosti,
vase za vino, žganje itd.

Novi ilustrovani ceniki brezplačno in poštne
preste.

Zunanja naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Vsa v to stroko spadajoča
popravila se izvršujejo ceno
in dobro.

ččala se napravljajo po
zdravniškem predpisu.

Obrnite se na domačo tvrdko
in postreglo so Vam bude z
dobrim blagom.

